

BETÄNKANDE

18 december 1996

PE 213.578/slutlig A4-0414/96

om Europeiska unionens skogsbruksstrategi

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

Föredragande: David E. Thomas

- ▶ A. FÖRSLAG TILL RESOLUTION
- ▶ B. MOTIVERING
- ▶ Bilaga I:
- ▶ Bilaga II:
- ▶ Bilaga III:
- ▶ YTTRANDE
- ▶ YTTRANDE
- ▶ YTTRANDE

I en skrivelse av den 4 november 1994 anhöll utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling om att få utarbeta ett betänkande om Europeiska unionens skogsbruksstrategi.

Vid sammanträdet den 17 februari 1995 tillkännagav parlamentets ordförande att

att ordförandekonferensen hade gett utskottet i uppdrag att utarbeta ett betänkande i enlighet med artikel 50 i arbetsordningen. Utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd uppmanades att avge ett förslag till yttrande. Utskottet för arbetsordningen, valprovning och ledamöters immunitet uppmanades att avge ett yttrande om formen på och den rättsliga grunden för detta initiativ, vilket utgjorde den första tillämpningen av bestämmelserna i artikel 138b i EG-fördraget. Den 15 december 1994 diskuterade ordföranden för utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling samt ordföranden för utskottet för arbetsordningen, valprovning och ledamöters immunitet möjligheterna att tillämpa denna artikel. Således avtalades det att inget skriftligt yttrande skulle behövas. Den 5 juni 1996 uppmanades utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik att likaledes avge ett förslag till yttrande.

Den 14 november 1994 utsåg utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling Thomas till föredragande.

Vid sammanträdet den 16 januari 1995 beslutade utskottet att i sitt betänkande ta med följande resolutionsförslag som hänvisats till utskottet:

- B4-0051/94 från Ephremidis och Theonas, om bränder i Grekland; hänvisat den 27 oktober 1994; yttranden: budgetutskottet, utskottet för regionalpolitik, utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd.

- B4-0186/94 från Fernández-Albor, om allmänhetens deltagande i återplantering av skogsområden som förstörts av bränder; hänvisat den 17 november 1994; yttrande: utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd.

Vid sammanträdet den 21/22 mars 1995 beslutade utskottet att i sitt betänkande ta med följande resolutionsförslag som remitterats till utskottet:

- B4-0462/94 från Sánchez García, för Gruppen Europeiska radikala alliansen, om skogsstrategi på Kanarieöarna; hänvisat den 15 februari 1995; yttrande: utskottet för regionalpolitik.

Vid sammanträdena den 31 maj/1 juni, den 7/8 september samt den 16/17 oktober 1995, den 25/26 mars 1996 och den 17/18 december 1996 behandlade utskottet förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet förslaget till resolution enhälligt med en nedlagd röst.

Följande deltog i omröstningen: Happart (vice ordförande och mötesordförande), Graefe zu Baringdorf och Funk (vice ordförande), Thomas (föredragande), Anttila, Barthet-Mayer, Campos, Colino Salamanca, Cunha, Fantuzzi, Filippi, Gillis, Goepel, Hallam, Hardstaff, Hyland, Jové Peres, Keppelhof-Wiechert, Kindermann, Klaß (suppleant för Ebner), Kofoed, Martin Philippe, Mayer, Novo Belenguer (suppleant för Ephremidis), des Places (suppleant för Martinez), Poisson, Raschofer, Rosado Fernandes, Rynnänen (suppleant för Mulder), Santini, Schierhuber, Sonneveld, Sturdy, Virgin (suppleant för Dimitrakopoulos), Weber och Wilson.

Yttrandena från utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd, utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik och budgetutskottet bifogas detta betänkande. Den 29 november 1994 beslöt utskottet för regionalpolitik att inte avge något yttrande.

Betänkandet ingavs den 18 december 1996.

Fristen för att lägga fram ändringsförslag till detta betänkande är klockan 12.00 torsdagen den 9 januari 1997.

A. FÖRSLAG TILL RESOLUTION

Resolution om Europeiska unionens skogsbruksstrategi.

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 138b andra stycket i EG-fördraget,
- med beaktande av artikel 50 i arbetsordningen,
- med beaktande av att något förslag som är jämförbart med detta initiativ varken förbereds eller anges i det årliga lagstiftningsprogrammet,
- med beaktande av den rapport Europaparlamentet har beställt och som utarbetats av Eurofor, samt den utfrågning utskottet för jordbruk och landsbygds utveckling har genomfört,
- med beaktande av resolutionsförslagen från Ephremidis och Theonas om bränder i Grekland (B40051/94), från Fernández-Albor om allmänhetens deltagande i återplantering av skogsområden (B40186/94) och från Sánchez García om en skogsstrategi på Kanarieöarna (B4-0462/94),
- med beaktande av betänkandet från utskottet för jordbruk och landsbygds utveckling och yttrandena från budgetutskottet, utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik och utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd (A4-0414/96),

I. Parlamentet uppmanar kommissionen att på basis av artiklarna 43, 130s och 235 i EG-fördraget inom två år från det datum då detta betänkande antas av Europaparlamentet lägga fram ett förslag till rättsakt om en skogsbruksstrategi för Europeiska unionen, i enlighet med följande rekommendationer:

PRINCIPER OCH MÅLSÄTTNINGAR FÖR FÖRSLAGET

Skogarna utgör en av Europas viktigaste förnyelsebara resurser. Med hjälp av ansvarsfull förvaltning och vård är det möjligt att producera varor och tjänster obegränsat på basis av ett marknadsorienterat tillvägagångssätt.

Med beaktande av skogsbrukssektorns betydelse som en källa till sysselsättning och välbefinnande i EU bör kommersiell användning av skogarna prioriteras i EU:s skogsbruksstrategi, och integreras med användningen av skogar för andra ändamål. Skogsbruksstrategin bör grundas på erkännande av de europeiska skogarnas mångfald, deras många olika funktioner samt behovet av ekologisk, ekonomisk och social varaktighet.

Samordningen av den nationella politiken måste grundas på respekt för subsidiaritetsprincipen. Således bör Europeiska unionens skogsbrukspolitik ha som utgångspunkt en tydligare definition av den nationella politiken inom länderna i EU (samt Efta och Central- och Östeuropa). Politiken skall fastställa målsättningarna både på nationell och internationell nivå, klargöra EU:s och medlemsstaternas ansvar med precisa förfaranden vad gäller tekniskt samarbete på lämpliga nivåer och åstadkomma en koppling mellan skogsbruksstrategin och den officiella politiken såsom miljöpolitiken och jordbrukspolitiken.

Skogsbruksstrategin skall respektera den resolution som godkänts av EU och dess medlemsstater inom ramen för Rio-deklarationen och resolutionerna i Helsingfors.

EU:s skogsbruksstrategi skall ta hänsyn till det faktum att de europeiska skogarna till största delen tillhör tusentals skogsägare som måste säkerställa en sådan flerfunktionell förvaltning av skogarna som garanterar möjligheten att varaktigt utnyttja naturresurserna i dem; dessa skogsägares äganderätt måste respekteras.

ÅTGÄRDER SOM BÖR FÖRESLÅS

Kommissionen borde lägga fram förslag om vilka instrument och medel som bör användas på gemenskapsnivå, i medlemsstaterna och i de olika regionerna, och för detta eftersträva samordning och komplettering för att skapa åtgärder som inriktas på tre huvudområden: vård, användning/utveckling och utvidgning av skogen, i enlighet med följande:

Vård

Bristen på skötsel av skogen fortsätter att vara ett allvarligt problem i Europa. Kommissionen uppmanas att lägga fram förslag till lämpliga åtgärder för att överallt där det behövs bekämpa erosion och ökenspridning, att bevara och skydda det biologiska och ekonomiska värdet i skogens arv och uppvärdera dess roll i att bevara landsbygdsens jämvikt med särskild hänsyn till problemen i specifika områden, inbegripet bergsområden, att se till att de gemenskapsdirektiv som handlar om att minska luftföroreningarna efterföljs, och att i stor skala utvärdera skogarnas hälsotillstånd; att öka anslagen för bevarande av skogens genetiska och biologiska resurser och för kampen mot växtsjukdomar, i synnerhet genom biologisk integrerad metod. Ytterligare borde tonvikten där det är nödvändigt läggas vid att skydda

skogsmarken mot jordkomprimering och erosion med hjälp av lämpliga, selektiva avverkningsmetoder samt lämpliga åtgärder för förnyring och återplantering, i synnerhet genom främjande av blandskog på lämpliga platser.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas skydd mot skogsbränder. Framför allt ombeds kommissionen att lägga fram förslag för att anpassa budgetanslaget i förordning 2158/92 till de verkliga behov som framgår av medlemsstaternas skyddsplaner efter att alla nödvändiga åtgärder har vidtagits av medlemsstaterna, på regional nivå och av skogsägarna; att bättre samordna användningen av de medel som tas ur de olika strukturfonderna; att prioritera finansiering av undersökningar om orsaken till skogsbränder, förebyggande av dem, utbildning och forskning om dem; att föreslå villkor för nyplantering av skog på områden där skogen brunnit; att studera möjligheterna till en bättre samordning av de olika metoderna för att bekämpa skogsbränder, att undersöka om tecknande av privata försäkringar som förutsättning för att bevilja EU-stöd kan ha positiva effekter och inte innebära diskriminering och illojal konkurrens mellan de olika europeiska skogsägarna.

Utnyttjande och utvecklande åtgärder

Skogens huvudsakliga roll är att erbjuda ekonomiskt utnyttjande och dess miljömässiga betydelse samt betydelse för fritiden. Dessa tre betydelse utsluter inte automatiskt varandra utan kan ofta införlivas i samma skogsområden.

Kommissionen uppmanas att föreslå anpassning av berörda mål och åtgärder, i synnerhet i förordning 1610/89, till de verkliga behoven av stöd till förvaltning och utnyttjande av skogen, medräknat utveckling och förbättrande av skogsmarken på lantbruk, samt för teknisk hjälp till skogsägarna, i syfte att säkerställa en ekonomiskt livsduglig förvaltning allt under respekt av principen om varaktig utveckling.

Kommissionen uppmanas att betrakta skogen och här till hörande industrier som grundläggande faktorer för landsbygdens utvecklingspolitik. Kommissionen borde således utöka räckvidden för förordning 867/90 genom att medverka till förbättring av skogens och skogsindustrins ekonomiska konkurrenskraft på europeisk nivå. Användning av trä/virke av små dimensioner bör också uppmuntras, dels för industriella syften med hänsyn tagen till den kolbindande funktionen, dels för energiproduktion i decentraliserade energiproduktionssystem som ersättning för användning av icke förnyelsebara energikällor.

Kommissionen borde ta med förslag för ett effektivt gynnande av skogssektorn på europeisk nivå; detta bör innefatta planer för att främja möjligheten att i ökad omfattning använda virke i byggnadsindustrin och övrig industri samt utnyttja vedråvaran i synnerhet inom energiproduktion och för nya produkter; den kvalitetspolitik som oundvikligen måste följa kan bedrivas i form av en europeisk kvalitetsmärkning; särskild uppmärksamhet måste också ägnas åt att utveckla små och medelstora företag som är aktiva inom sektorn, varvid en europeisk kampanj för att främja trä och trävaror borde utvecklas.

Omfattning

Ökande av skogsresurserna borde ske på ekonomiskt sunda grunder med respekt för den lokala, biologiska mångfalden och traditionella landskap som hjälper att förebygga erosion och ökenspridning. Politiken måste i synnerhet göra det möjligt att stödja hållbar förvaltning av system för "agroforestry", dvs. trädjordbruk, och stödja förvaltningsprogram av typen utvecklingsplan för trädjordbruk. Kommissionen bör även beakta utvecklingen i jordbrukarnas råd, information och utbildning för skogsägare och lantbrukare.

Vid genomförandet av de åtgärder som beskrivs under punkt 2 är det absolut nödvändigt att kommissionen planerar för en rad kompletterande åtgärder och framför allt för följande:

ett effektivt förverkligande av systemet för information och kommunikation på skogsbruksområdet (EFICS). Inom skogsbrukssektorn är det därför angeläget med en snar diskussion om nyttan med en europeisk skogsbruksinventering, för varje stat och för varje region, vilken skulle ge unionen de uppgifter som behövs för att en varaktig förvaltning av dess skogsresurser skall kunna fortsätta,

Det behövs ökade insatser och bättre samordning på gemenskapsnivå för att främja forskning om skogarnas ekosystem, särskilt om skadeorsaker (insekter, sjukdomar, luftföroreningar), effekterna av vissa skogsbruksmetoder med biologisk mångfald, men också om deras bidrag till ekologisk och ekonomisk jämvikt i landsbygdsområden och i områden i städernas utkanter,

utbildning och vidareutbildning bör stödjas, i synnerhet genom att utbyta kunskap om skogsbruket mellan de olika medlemsstaterna och verksamhet för att informera och medvetandegöra allmänheten om skogarnas flerfaldiga funktioner; man bör också överväga att inrätta en europeisk skogsbruksskola; främjande av trä som ett miljövänligt, förnyelsebart material bör uppmuntras,

att utveckla skogarnas ekonomiska och sociala intressen, som innefattar en anpassning av skogsutnyttjandet och virkesprodukter till marknadens behov. Skogens roll och värde inom turism, rekreationsverksamhet, hälsovård och vattenförsörjningscykeln borde erkännas utan onödiga begränsningar för den ekonomiska användningen av skogarna.

Inför en framtida utvidgning av EU förtjänar skogsbruksproblemen nu särskild uppmärksamhet avseende länderna i Central- och Östeuropa. Vid genomförandet av Phare- och Tacisprogrammen bör man stödja den kommande integreringen på skogsbruksnivå, och härvid bör principerna och målen för EU:s skogsbruksstrategi tjäna som exempel. Dessutom bör en ny skogsbruksstrategi för EU beakta de budgetmässiga konsekvenserna av EU:s utvidgning.

På institutionsnivå borde kommissionen föreslå en utökning av den roll som den ständiga kommittén för skogsbruket har, så att denna kan bli huvudinstrumentet i samordningen av skogsbruksfrågor. Kommissionen ombeds även att inrätta den rådgivande skogsbrukskommittén som utlovades redan 1995. Dessutom uppmanas kommissionen att inrätta en sammanhängande administrativ ram inom sina tjänster för att möjliggöra en logisk, rationell och öppen fördelning av ansvaret och arbetsuppgifterna mellan de enheter som berörs av skogsbruksstrategin och därigenom komma till rätta med onödig spridning av uppgifter samt brist på samordning och organisation i frågor som rör EU:s skogsbrukspolitik.

På internationell nivå skall Europeiska unionen spela en aktiv roll i handelsförhandlingar gällande skogsbruksfrågor och samordna sina principer för skogsbruket mer effektivt så att dessa kan beaktas i unionens allmänna handelspolitik.

Kommissionen bör även lägga fram en åtgärdsplan som gör det möjligt att effektivt bekämpa social och ekologisk dumping vid import av trävaror till EU.

Kommissionen borde tillsammans med medlemsstaterna lägga fram förslag för att aktivt verka för en internationell konvention om skogsvård och varaktig skogsförvaltning.

Kommissionen borde behandla frågan om hur ett internationellt erkänt certifieringssystem för varaktig skogsförvaltning kunde skapas. Certifieringssystemet måste vara öppet, frivilligt, icke diskriminerande och ta hänsyn till varje lands särskilda ekologiska, biologiska och socio-ekonomiska kännetecken, inklusive ägandeförhållandena avseende skogarna. Certifieringen skall helt uppfylla sitt mål, det vill säga att stödja ekonomisk, social och ekologisk varaktig användning av skogarna helt i enlighet med nationell rätt, EU-rätt och internationell rätt.

I fråga om förvaltning av skogar utanför Europeiska unionen uppmanas kommissionen att lägga fram förslag syftande till en integrerad strategi, sedd i ett internationellt perspektiv, för att säkerställa skogarnas bevarande, såväl kvalitativt som kvantitativt, och en varaktig förvaltning av dem. Strategin skall även innehålla den tekniska hjälp och det finansiella stöd som krävs för att stödja de berörda ländernas insatser för att bevara och varaktigt förvalta sina skogar med respekt för urinvånarnas och ursprungsfolkens rättigheter och behov. Dessa personer skall ges möjlighet att från start delta i utarbetandet av skogsprojekt och dra nytta av programmen för skogsbruksutveckling.

FINANSIERING

I väntan på att en samordnad och sammanhållen skogsbruksstrategi för gemenskapen skall inrättas, bör kommissionen föreslå en omorganisering av presentationen i budgeten av åtgärderna för att främja skogsbrukssektorn, för att rationalisera inskrivandet av kostnaderna i EU:s budget och för att motverka den nuvarande spridningen av de budgetposter som avser skogsbruket.

Kommissionen måste i första hand kartlägga EU:s verkliga finansiering av skogsbrukspolitiska åtgärder de senaste tio åren, ingående i olika berörda

åtgärder och politikområden. Denna finansiella beräkning bör så långt möjligt åtföljas av en teknisk analys (kostnadseffektivitetsberäkning); på basis av detta kan lämpliga budgetmässiga riktlinjer för prioriteringarna inom de olika sektorerna föreslås med respekt för subsidiaritetsprincipen inom finansieringen av EU:s verksamhet på skogsbruksområdet.

uppdra åt sin ordförande att vidarebefordra denna resolution till rådet och kommissionen samt undersöka möjligheten att tillsätta ett underutskott för skogsbruk vid Europaparlamentet.

B. MOTIVERING

INLEDNING

Ursprunget för detta betänkande är det starka intresse, som Europaparlamentet har för skogsbruk. Detta intresse har uttryckts i ett stort antal resolutioner genom åren, och även i ett antal större rapporter⁽¹⁾. År 1993-1994 utförde en privat organisation en studie om "Europa och skogsbruk" för Europaparlamentet. Studien, som kostade cirka 300 000 ecu, var avslutad innan Österrike, Finland och Sverige trädde in i EU (vilket fördubblade skogsarealen inom EU) och innehåller att antal förslag som inte uttrycker Europaparlamentets inställning.

BETÄNKANDETS OMFATTNING OCH SYFTE

Detta betänkande har inte för avsikt att upprepa det arbete som ligger till grund för studien (som är cirka 1 500 sidor lång), och inte heller att försöka upprepa de rapporter som redan finns och som har analyserat många av problemen sektorsvis. Föredragandes uppgift är att försöka dra några sammanfattande slutsatser från allt det värdefulla arbete som redan gjorts, vilka skall tjäna som underlag för en ståndpunkt från Europaparlamentet, som - om det beslutar så - kan vända sig till kommissionen, enligt artikel 138b i Maastrichtfördraget, och be kommissionen "inkomma med ett lämpligt förslag i frågor, där den anser att en gemenskapsåtgärd behövs för att detta fördrag skall kunna genomföras". Parlamentets rapport, avfattad enligt artikel 50 i arbetsordningen, måste "ange lämplig juridisk grundval och följas av detaljerade rekommendationer när det gäller innehållet i de begärda förslagen, vilka skall respektera subsidiaritetsprincipen och de grundläggande medborgerliga rättigheterna". Lika viktigt är det, att "då ett förslag får ekonomiska konsekvenser, skall parlamentet ange hur tillräckliga ekonomiska medel skall tas fram."

EU:s SKOGSTILLGÅNGAR OCH HANDEL MED SKOGSPRODUKTER

Här nedan följer en kortfattad skiss av förhållandena sedan EU utvidgades i januari 1995. Det finns 129,8 miljoner hektar skog och annan skogbeväxt mark, vilket motsvarar 41,5 % av markytan. Av detta definieras 97,7 miljoner hektar som skog. 60 % återfinns i Frankrike, Sverige, Finland, Spanien och Tyskland. 66,1 % av skogen är privatägd, fördelad på mer än 10,3 miljoner ägare. Skogsodlingar står för 46,9 miljoner hektar. 68,7 % av all skog är barrskog. Skogsproduktionen uppgår till 1 % av BNP (år 1991). Handeln (alla skogsprodukter sammantagna, ett genomsnitt för åren 1990 - 1993): 1 000 miljoner USD. Ungefär 2,8 miljoner människor är sysselsatta inom skogsbruket.

De största hoten mot Europas skogar är skogsbränder och nedsmutsning. Icke desto mindre har skogsarealen ökat i de flesta länder sedan början av seklet. Den årliga nettotillväxten är större än avverkningen i de flesta länderna; bara i Grekland är avverkningen större än tillväxten.

EU:s import av skogsprodukter uppgår till 50,5 miljoner USD, och exporten till 41,5 miljoner USD. Sedan Finland blev medlem i unionen har det tidigare sammanlagda underskottet i skogsbruket försvunnit⁽²⁾.

SKOGENS MÅNGFALDIGA ROLL

Det är nu ett erkänt faktum, att skogen tjänar många olika ändamål. Skogarna ger varor, såsom trä, kork, harts, nötter, bär och vilt. De tjänar som boplatser för vilda arter, de skyddar jordmånen, de ger utrymme för rekreation, och de renar luft och vatten. Dessa produkter, som har ett värde i det mänskliga samhället, reflekteras inte alls i marknadsvärde, eftersom det inte finns någon "marknad" för dem i traditionell mening. Detta vidare erkännande av de mångfunktionella aspekterna på skogsbruk har dock inte medfört någon helt tillräcklig lösning på de problem vi står inför. Detta är begripligt eftersom det finns så många olika skogar och skogsproblem världen över - från problem hos de arktiska skogarna till skogarna vid ekvatorn, i rika och i fattiga länder med olika prioriteringar och behov, och där tillgången på resurser är helt olika.

Icke desto mindre kan själva erkännandet av problemen ses som en framgång. Föreställningen att skogen bara finns där för att utnyttjas håller på att ersättas av insikten att det måste bli en "hållbar utveckling" av skogstillgångarna. Obegränsad exploatering av skogar i olika delar av världen har lett till skador av många olika slag. Under de senaste åren har det ökade medvetandet om skogens mångfaldiga roll lett till en uppsjö av aktiviteter på internationell nivå och inom EU:s medlemsstater.

INTERNATIONELL MEDVETENHET OM SKOGSBRUK

Skogsbruk erkändes som en global fråga i och med att uttalandet om skogsprinciper antogs vid miljötoppmötet i Rio de Janeiro 1992. Dessa principer ger standard för skötsel av alla sorters skog i utvecklade och i utvecklingsländer. Miljötoppmötet följdes av en andra ministerkonferens för skyddet av de europeiska skogarna, i Helsingfors i juni 1993 (den första ministerkonferensen i Strasbourg 1990 hjälpte till att bana väg för Rio-mötet), och här antogs riktlinjer för en hållbar skötsel av de europeiska skogarna och för bevarandet av skogarnas biologiska mångfald. Det finns många andra internationella avtal, som mer eller mindre direkt berör skogsskötsel, t ex: Bern-konventionen, CITES, Internationella plantskyddskonventionen och Internationella överenskommelsen om timmer från regnskogarna: Det finns ett antal internationella och multilaterala sammanslutningar, såsom FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (Food and Agriculture Organisation, FAO), FN:s miljöprogram, FN:s utvecklingsprogram och Världsbanken, som också är engagerade. FN:s kommission om hållbar utveckling (Commission on Sustainable Development, CSD), som sammanträdde i april 1995, tog också upp skogen som ett nyckeltema.

NATIONELL SKOGSPOLITIK INOM EU

Användningen och bevarandet av skogstillgångarna inom EU har fått mycket ojämn politisk uppmärksamhet, både på nationell och på regional nivå. Den huvudsakliga orsaken till detta är, att skogarna inom EU är så olika, beroende på skillnader i klimatförhållningar, ekologiska värden och socioekonomisk utveckling.

Även om skogspolitiken naturligtvis varierar från plats till plats för att passa de olika förutsättningarna, sammanfaller den i sitt grundläggande syfte, att säkerställa och utvidga skogens och skogsbrukets mångfacetterade roll:

- **Produktion:** Trä och andra skogsprodukter är inte bara nödvändiga råvaror. De utgör också den huvudsakliga inkomstkällan från skogen. Skogen är en av de ytterst få förnyelsebara naturtillgångarna, men den behöver skötas på rätt sätt (här gäller tanken på hållbar skogsskötsel). Efterfrågan på skogsprodukter kommer förmodligen att öka snabbare i framtiden än den har gjort hittills, och det kommer att bli allt mer nödvändigt och brådskande att framställa mer skog av bättre kvalitet.

- **Miljö och ekologi:** Den roll skogen spelar för miljön kan endast förstås, om man ser den i ett större perspektiv och ser människans miljö i dess helhet: klimatförändringar, koldioxidupptag, mark, luft, vatten och all flora och fauna som finns i skogarnas ekologiska system.

- **Rekreation:** Att använda skogen för rekreation är en stor fråga för skogspolitiken i många tätbefolkade delar av EU.

På grund av skogens mångfaldiga roll är skogspolitiken påverkad av mycket annan politik, både på nationell och på EU-nivå, särskilt i samband med:

Jordbruk: Skogsbruk och jordbruk kompletterar varandra, eftersom de är olika sätt att använda mark och ger arbetstillfällen i jordbruksområden. Utöver detta kan man se att jordbruket drar fördel av skogens traditionella roll (mark- och vattenbevarande, skydd mot bläst etc). Integration av skogs- och jordbruk ger jordbrukarna en mer varierad sysselsättning och inkomst inom ramarna för utveckling av landsbygden.

Miljö: Skogarna är ett viktigt inslag i landskapet och markanvändningen. Förutom att de bidrar till att bevara mark och vatten, förhindrar de erosion och kan bidra till en större biologisk mångfald.

Regional utveckling och industri: Många skogar ligger i områden som har halkat efter i utvecklingen, och där skogarna och de skogsrelaterade industrierna ger sysselsättning och bidrar till att hålla levnadsstandarden uppe.

Med hänsyn till särskilda ekologiska, klimatomfattiga, ekonomiska, institutionella och till och med kulturella särdrag, som ger en särskild dimension till de vanliga frågorna om skogspolitik, har medlemsstaterna satt in juridiska, reglerande, ekonomiska och utbildningsåtgärder, motivationer och hinder, som placerar träproduktion och skogsbruk inom ramarna för ett regelverk, som säkerställer ett långsiktigt uppfyllande av miljöhållbarhet och tillgång till stort urval av produkter och tjänster, som samhället kräver. Även om de flesta besluten inom skogspolitiken tas på nationell eller regional nivå, får den internationella påverkan en allt större betydelse inom nationell politik, i en värld, där nationerna blir allt mer oberoende. Det senaste exemplet på denna internationella aspekt på skogspolitik är ministermötet om skogsbruk, som hölls den 16 och 17 mars i Rom, där man underströk skogarnas betydelse för en hållbar utveckling och ytterligare utvidgade Rio-konferensens konsensus om skötsel, bevarande och en hållbar utveckling av alla typer av skog.

EU:s SKOGSPOLITIK: DEN NUVARANDE SITUATIONEN

Den rättsliga situationen

Romfördraget ger inte - inte ens efter Maastrichtfördraget - en tillräcklig skogspolitik, och artikel 43 innehåller inte heller sådan politik. Kork finns med i bilaga 2 i Romfördraget, men inte trä.

För det andra har subsidiaritetsprincipen fått särskilda följder för skogssektorn (framför allt när det gäller skogsvård). En skogspolitik kan därför endast uppnås i samband med syften som har stöd i annan politik och inom de begränsade ramar som fördraget ger.

Åtgärder i samband med skogsbruk är därför kopplade till följande juridiska grundvalar:

- Jordbrukspolitik (artikel 43)
- Konkurrenspolitik (artikel 92)
- Harmoniseringspolitik (artikel 100)
- Handelspolitik (artikel 113)
- Miljöpolitik (artikel 130R och 130S)

Om ett speciellt syfte inte kan uppnås inom detta regelverk återstår bara artikel 235 i fördraget som juridisk grund.

Den politiska situationen

Ett antal medlemsstater motsätter sig också tanken på en gemenskapspolitik, som skulle innefatta skogsutnyttjande (åtminstone när det gäller avverkning av skog) och skötsel av marknaden för trä. Man bör också ha i åtanke, att eftersom viss politik (till exempel den som grundar sig på artikel 130S och artikel 235) kräver ett enhälligt beslut på rådsnivå, måste kommissionen vara noggrann när det gäller att välja juridisk grundval för de förslag den önskar lägga fram.

Det bör dock noteras, att Europeiska gemenskapen som sådan sedan 1990 deltar i den internationella dialogen om skog, och har antagit ett antal konventioner, resolutioner och deklARATIONER. I synnerhet resolutionerna från ministerkonferenserna i Strasbourg (1990) och Helsingfors (1993) representerar politiska åtaganden som, i sin helhet, bör ses som grundläggande policy-dokument för en global EU-strategi för skogsbruk. Helsingforsresolutionerna är också ett svar från de europeiska länderna, inklusive EG, mot att genomföra det icke juridiskt bindande myndighetsuttalandet om principer för en global samstämmighet om skötsel, bevarande och en hållbar utveckling av alla sorters skog, som det antogs av UNCED.

Skogsaktionsprogrammet

Skogsaktionsprogrammet, som antogs av rådet 1989 och upptogs och stärktes 1992, skall ses i ett juridisk och politisk sammanhang. Detta omfattar, i en mer sammanhängande form, de olika åtgärder som gjorts sedan 1979.

Skogsaktionsprogrammet grundar sig i huvudsak på följande åtgärder:

Skogsskydd (förordning 2157 och förordning 2158/92)

1.1 Skydd mot nedsmutsning av atmosfären (budget: 29,4 miljoner ecu för perioden 1992-1996)

Ett övervakningsprogram, som sträcker sig över hela Europa, tar regelbundet fram information om de följder, som nedsmutsning av atmosfären har på skogen, samt hur skogen mår i övrigt. Dessutom finns ett nätverk av punkter för intensiv övervakning av ekosystem i skogen. Utöver det ekonomiska bistånd som ges till medlemsstaterna för dessa övervakningsåtgärder, ger gemenskapen hjälp till pilotprojekt för att studera hur skogens ekosystem fungerar och hur skadad skog kan återhämta sig.

1.2 Skydd mot skogsbränder (budget: 70 miljoner ecu för perioden 1992-1996)

Skogsbränder är ett särskilt problem för de sydliga EU-länderna. Medlemsländerna lägger fram sina planer för att förhindra skogsbränder, och en klassificering av olika riskzoner har tagits fram på gemenskapsnivå. Åtgärder för att förbättra skyddet mot skogsbränder, t ex att anlägga skogsstigar och brandgator, ta fram vattenförråd för brandbekämpning, anskaffa utrustning för att röja i skogen och övervakningsutrustning, får ekonomiskt stöd av EU.

Inom ramarna för utveckling av landsbygden: skogsförbättring (förordning 1610/89 tillsammans med 4256/88 samt förordning 867/90)

Strukturfonderna ger medlemsländerna en möjlighet att utveckla aktiviteter som är kopplade till skogen, såsom skogsplantering, förbättring och mesta möjliga utnyttjande av skogsmark, utveckling av infrastruktur för skogar samt aktiviteter, som äger rum i produktionsled tidigare än den inledande förädlingen (sågningen) av trä, t ex att avverka, kapa grenar, barka, kapa och lagra timmer. Dessa åtgärder gäller för arealer som hör till mål 1 och 5b. Under åren 1989-1993 fick regioner, som hör till mål 1, mer än 380 miljoner ecu för skogsbruksåtgärder; ytterligare 416 miljoner ecu har anslagits för perioden 1994-1999 under samma mål. När det gäller mål 5b, kommer EU att bevilja cirka 545 miljoner ecu för åtgärder som är kopplade till skogsbruk och miljöåtgärder under perioden 1994-1999.

Åtgärder som följer av den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP: skogsbruksåtgärder inom jordbruket (förordning 2080/92)

1992 års CAP-reform innebar en ny stimulans för skogsplantering på jordbruksmark och skogsförbättring på jordbruksegendomar. 1994 godkände kommissionen nationella och regionala program från alla medlemsländerna för skogsplantering på ungefär 650 000 hektar jordbruksmark under perioden 1993-1997, och rehabiliteringen av ytterligare 130 000 hektar befintlig skogsmark. Gemenskapens ekonomiska bidrag till medlemsländernas utgifter varierar från 50 till 75 % (mål 1) av de effektiva kostnaderna (det totala EU-bidraget för perioden 1993-1997 är cirka 102 miljarder ecu).

VILKEN SORTS SKOGSBRUKSPOLITIK SKALL EU FÖRA?

EU har varit mycket aktiv, både internationellt och på hemmaplan, när det gäller skogsbruk, men på många sätt har dessa aktiviteter varit otillräckliga. Hur skall vi kunna förbättra detta? Föredragande är medveten om, att många av parlamentets tidigare rapporter och EUROFOR-studien kräver en integrerad, sammanhängande gemensam skogsbrukspolitik, med ett antal preciserade mål och specifika förslag för aktiviteter inom skilda områden, men:

- a) många av dessa förslag stämmer inte överens med subsidiaritetsprincipen och kan inte föras fram av parlamentet i detta betänkande⁽³⁾,
- b) det som är mest effektivt är en rejäl samordning av nationella och EU-aktiviteter, och
- c) en gemensam skogsbrukspolitik har inga chanser att accepteras på rådsnivå och skulle nog snarare komma att motverka sina syften.

Vi bör definiera de mål vi önskar uppnå på Europa-nivå, och inom dessa mål skall medlemsländerna tillämpa nationell politik. Detta är inte bara klokt; det är också realistiskt. Ett antal medlemsländer har starka invändningar mot en gemensam skogsbrukspolitik, inte bara för att de anser att det strider mot subsidiaritetsprincipen, utan också för att de är övertygade om att de, när det gäller praktisk effektivitet, själva kan genomföra sin egen politik mer effektivt och mer ekonomiskt.

Föredragande förkastar ett överambitiöst och orealistiskt sätt att närma sig problemet. EU:s skogsbruksstrategi bör grunda sig på följande principer:

- a) den bör vara global och enhetlig
- b) den bör uppmuntra till solidaritet inom skogsbrukssektorn
- c) den bör respektera subsidiaritetsprincipen, dvs vara underordnad och vara ett komplement till nationella planer

För att avgöra vilken politik som är nödvändig, måste vi tackla problemet i tre steg:

1. Identifiera målen.
2. Avgöra vad som skall göras, med beaktande av subsidiaritetsprincipen.
3. Avgöra de politiska medlen, den institutionella organisationen och den tillämpliga rättsliga grundvalen för att uppnå dessa mål.

IDENTIFIERA MÅLEN

De främsta målen, som nationell och gemenskapspolitik bör svara mot, är:

- a) Att bidra till att lösa de viktigaste miljöproblemen, t ex klimatförändringen.
  - b) Den ökande risken för växande ökenlandskap, särskilt i de södra regionerna.
  - c) Utvecklingen av jordbruket.
  - d) Att skapa tillräckliga timmertillgångar, och se till att dessa utnyttjas rationellt, med tanke på att timmer är en mycket viktig, förnyelsebar råvara, som globalt sett kommer att minska avsevärt i framtiden.
- a) Att skydda och bevara skogsarvet mot nedsmutsning i atmosfären, skogsbränder, svampoch insektssjukdomar, skada på vilt och naturliga risker som köld- och vindskador.
  - b) Att anpassa skogsskötsel och skogsutnyttjande för att garantera högsta möjliga avkastning, samtidigt som man respekterar principen för en hållbar utveckling, för att garantera skogens mångfaldiga funktion.

- c) Att garantera de ekonomiska intressena, vilket också omfattar att anpassa skogsutnyttjandet till marknadens behov.
- d) Att införa kriterier och indikatorer för en hållbar utveckling.

2) ATT AVGÖRA VAD SOM SKALL GÖRAS, MED BEAKTANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN

ÅTGÄRDER PÅ EUROPEISK NIVÅ

En hållbar utveckling av skogarna är ett tänkesätt som har ett starkt och vida spritt stöd, eftersom det har etiska och moraliska budskap, som de flesta kan sympatisera med. Vi inser nu, att vi inte bara kan tillfredsställa våra sociala, ekonomiska, ekologiska, kulturella och själsliga behov utan att riskera möjligheterna för våra barn och deras efterkommande att tillfredsställa sina behov. Helsingforskonferensen definierade en hållbar hushållning för Europa på följande sätt: "Hållbar hushållning betyder att vi tar hand om våra skogar och skogsbygder på ett sådant sätt, och med sådan hastighet, att vi bevarar deras biologiska mångfald, produktivitet, förnyingsförmåga, vitalitet och deras möjlighet att, nu och i framtiden, uppfylla sina ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner på lokal, nationell och global nivå, och detta på ett sätt som inte skadar andra ekosystem."

För att uppnå detta mål behövs vissa specifika åtgärder inom skilda områden, både på nationell och på EU-nivå. Föredragande ger nedan, i kortfattad form, förslag på vad som bör göras på **EU-nivå, dvs som komplement till nationell skogsbrukspolitik**. Medlemsländerna kommer att kunna genomföra sin egen politik inom detta regelverk.

a) Att skydda skogsresurser⁽⁴⁾

Påfrestningarna på skogsmark och skogar kommer från många håll, från industriell utveckling och nedsmutsning, från orsaker som människan ligger bakom och från andra håll, såsom skadeangrepp och sjukdomar. Svaveldioxid och kväveoxider från industriskorstenar samt utsläpp från bilar har redan fått förödande konsekvenser. Lämpliga åtgärder:

- ge riktlinjer för en hållbar skogsskötsel
- uppmuntra förnyring av skogsmark
- kontrollera importerat material (med avseende på skadedjur, parasiter och sjukdomar)
- öka övervakningen av växternas hälsa till att gälla alla aspekter på skogsbruk, och öka de ekonomiska medlen där så behövs.
- uppmuntra forskning och utveckling av miljövänliga metoder för att kontrollera insekter och sjukdomar
- säkerställa att annan EU-politik, som har anknytning till nedsmutsning av atmosfären, nybyggnation etc tar hänsyn till skogsbruket
- ratificera FN-konventionen om klimatförändringar
- främja sökandet efter en integrerad och hållbar balans mellan människa, vilt och skog, som svarar mot moderna ekologiska, socio-kulturella och ekonomiska krav
- integrera djurlivets krav vid planering och skötsel av skog
- bedriva ytterligare forskning om faktorer som påverkar skador på villebråd samt skogsägarnas, jakträttsinnehavarnas och allmänhetens delaktighet.

b) Skydd mot skogsbränder⁽⁵⁾

Parlamentet har vid upprepade tillfällen riktat uppmärksamheten mot de förödande följderna av skogsbränder, framför allt i Medelhavsområdet. Det har beräknats, att mer än 500 000 hektar går förlorade varje år på grund av skogsbränder, med oerhörda ekonomiska och ekologiska kostnader som följd. EU:s budget för perioden 1992-1996 är 70 miljarder ecu, och bidragen till medlemsländernas program mot skogsbränder ligger på 30-50 % (beroende på riskerna). De årliga äskandena enligt förordning 2158/92 är mellan 40 och 60 miljarder, dvs ungefär tre till fyra gånger mer än de tillgängliga medlen. Lämpliga åtgärder:

- nuvarande åtgärder enligt förordning 2158/92 saknar tillräcklig finansiering, dessutom behöver ytterligare fonder avsättas för återplantering av brända ytor⁽⁶⁾
- de medel i strukturfonderna, som öronmärks för skydd mot skogsbränder, bör användas på ett mer samordnat sätt
- ytterligare forskning bör göras om metoder för att förebygga, upptäcka och bekämpa skogsbränder, och hjälp bör ges till centra som är specialiserade på detta
- införa större samordning av de befintliga åtgärderna på nationell, regional eller lokal nivå, med deltagande av behöriga myndigheter och den ständiga skogsbrukskommittén
- fortsätta utveckla databasen för att förbättra systemet för att skydda skogen mot bränder

c) Att bevara den biologiska mångfalden⁽⁷⁾

Alla skogsvårdare behöver vara medvetna om möjligheterna att utöka det nuvarande och att bevara det redan befintliga beståndet av biologisk mångfald⁽⁸⁾. Betydelsen av olika skogstyper erkänns i EG-direktiven om boplatser, som anger skogarna som en boplatsmiljö med högsta skyddsprioritet. Men skogsvårdare behöver lära sig att bättre förstå, hur deras normala skogsskötsel påverkar skogsmarkernas biologiska mångfald, så att de mer effektivt kan utöka och skydda sina ekologiska tillgångar. Lämpliga åtgärder:

- utöka fonder som är tillgängliga enligt förordning 1467/94, så att den kan genomföras fullt ut inom skogsbrukssektorn
- ställa upp riktlinjer för att skydda, bibehålla och öka den biologiska mångfalden i alla skogar

- främja forskning om skogsplantering, i synnerhet om monokulturer
- främja den allmänna kunskapen för en växande biologisk mångfald
- främja forskning om skogsbrukets effekter på den biologiska mångfalden

d) Åtgärder som påverkar den allmänna miljön⁽⁹⁾

Skogarna påverkar den allmänna miljön; de påverkar vattnet och de utför en effektiv filtrering av sura partiklar i luften, vilket har en "rengörande" effekt, som minskar den luftburna nedsmutsningen. Skogarna kan också vara effektiva för att förhindra att kväveavrinning från intensivt odlade åkrar kommer ut i vattendragen, och de har också den traditionella funktionen att ge skydd åt djurlivet. Markförstöring kan också hejdas genom att man planterar skogsmarker. Skogarna fungerar också som "avloppsbrunnar" och kollager, vilket bidrar till att minska koncentrationen av koldioxid, den gas som är den främsta orsaken till växthuseffekten i atmosfären. Det är medlemsstaternas sak att vidtaga de primära åtgärderna, inklusive lämpliga beskattningsåtgärder, men EU kan:

- uppmuntra forskning inom alla dessa aktivitetsområden
- lämna större ekonomiskt bistånd, både till enskilda och till lokala och regionala auktoriteter, för skogsplantering
- höja medlemsländernas årliga avgifter för att bringa dem i nivå med de verkliga kostnaderna
- samordna EU:s politik inom närliggande områden, så att de också tar hänsyn till skogsbruket
- öka medlen till åtgärder inom ramen för CAP som är kopplade till skogsbruk⁽¹⁰⁾

e) Utveckling av skogarnas värde för rekreation

Som tidigare har nämnts är det svårt att sätta ett pris på allt som skogen ger. Det är dock uppenbart att de har en viktig funktion som rekreationsområde, och detta måste skräddarsys för att motsvara behoven i de olika delarna inom EU. Det är tydligt, att dessa behov är helt olika i t ex Finlands skogar och skogsmarkerna kring Medelhavet. Detta är i främsta hand en fråga för medlemsländerna, och vi bör stå emot frestelsen att ställa upp en EU-standard som tvingar på olika områden regler. Lämpliga åtgärder:

- där skogarna går över nationsgränser, bör samarbete uppmuntras
- skogarnas roll som rekreationsområde skall integreras i EU:s politik för utveckling av landsbygden.

f) Att öka värdet hos skogsresurserna

Skogsmarker och skogar kan tillhandahålla många olika tjänster, så som har betonats genom hela detta betänkande, och fördelarna och kostnaderna hos dessa måste jämföras, om vi skall kunna bli säkra på att vi har rätt mål för rätt plats. Att använda alternativa möjligheter skulle kunna påverka också värdet hos skogsresurserna. Till exempel kan man odla hampa för att få fram cellulosa, vilket kan ersätta trä, men forskning har visat att en avkastning på 900 ecu per hektar kan uppnås på grundval av subsidier på 650 ecu per hektar. En annan skörd - fleråriga miscanthus (eller elefantgräs) - har stor potential, om man tar det politiska beslutet att ge bidrag till det, och detta skulle få stora effekter på skogsbruket. Skogsbruk kräver också den sortens investeringar som ofta är svårast: investeringar som inte ger omedelbar avkastning i form av varor eller tjänster. Medlemsländernas åskanden enligt förordning 2080/92 för återplantering av skog och förbättringar av skogsmark reduceras för närvarande av kommissionen med cirka 50 % per år, eftersom det saknas tillräckliga fonder. Ytterligare 500 miljoner ecu skulle behövas för att fullt ut kunna svara mot behoven. På Europainivå behöver följande göras:

- öka den tillgängliga budgeten över fem år
- hjälpa till att utveckla lämpliga, artspecifika riktlinjer
- främja utbildning och yrkesutbildning i skogsvård, framför allt genom att öka kunskaperna i de olika medlemsländerna om hur man gör i andra medlemsländer
- främja forskning och en vidare förståelse för de allmänna fördelar, som skogar ger
- främja forskning och användandet av förbättrad teknik
- utveckla samarbetet mellan användare och ägare, och mellan allmänheten och privata skogsägare
- främja forskning om möjligheter att marknadsföra trä
- utveckla forskningen om möjligheterna att använda trä som energikälla
- främja användandet av förbättrat genetiskt material för att förbättra kvaliteten
- främja en förbättrad information om trätillgångar för träförädlingsindustrin

ÅTGÄRDER PÅ INTERNATIONELL NIVÅ: UTVECKLINGSASPEKTER⁽¹¹⁾

Den första av Rio-principerna betonade staternas suveräna rätt att utnyttja sina egna naturtillgångar, med tillämpning av deras egen miljöpolitik, samtidigt som den uppmuntrar behovet av utökat internationellt samarbete. Staterna har en oavytterlig rätt att använda, sköta och utveckla sina skogar i enlighet med sina utvecklingsbehov och sin nivå av socio-ekonomisk utveckling och på grundval av deras nationella politik, i överensstämmelse med en hållbar utveckling.

Den världsomspännande skogsdialogen vid FN:s konferens om miljö och utveckling (UN Conference on Environment and Development, UNCED) 1992 bröt samman på grund av oenigheter mellan industrialiserade länder och utvecklingsländer. De förra försökte förhandla fram en konvention om en hållbar skogsskötsel, medan däremot de senare trodde att detta skulle inkräkta på deras suveränitet. Den enda överenskommelse som uppnåddes gällde skogsavverkning (kapitel 11 i Agenda 21) och en icke bindande uppsättning principer om skogar. Vid FAO:s ministermöte i april

1995 beslöts att vägen mot ett juridiskt bindande instrument för skogen skulle grunda sig på "en stegvis process, som bygger på konsensus" (Romuttalandet om skogsbruk).

Det är möjligt, att vägen fram till förhandlingar om en multinationell konvention om skyddet och ett ansvarskännande användande av skogen skulle vara att ge bistånd, snarare än att, som AVS-länderna föreslår, förnya Lomé-konventionen. AVS-kravet på 400 miljoner ecu under fem år bör vinna stöd hos parlamentet. CSD-mötet i New York i april 1995 "uppmanar regeringar och berörda organisationer och grupper att få fram ekonomiska medel, inklusive att skapa nya och tilläggsresurser och att överföra miljövänlig teknologi på gynnsamma villkor..." Kommissionen bildade en *ad hoc* mellanstatlig panel om skogsbruk, som utan fastställt slutdatum skall arbeta med ett specifikt mandat, referensramar och arbetsprogram inom fem avgränsade områden: att genomföra UNCED-beslut, ekonomiskt bistånd, forskning och framtagande av kriterier och indikatorer, handel och miljö samt internationella organisationer.

De fördelar som utvecklingsländerna kan få av sina skogar omfattar lokalt byggnadsmaterial, bränsle, livsmedel, skydd av flodområden, förbättring av matjorden, erosionskontroll samt timmer och andra produkter, som kan säljas lokalt och internationellt.

Det är just mot bakgrund av det faktum, att skogen och skogsbruket är en tillgång inte bara för utvecklingsländerna utan för hela världen, som åtgärder måste vidtas på en vittomspännande grund. Denna åtgärd bör inriktas på tre större områden:

a) Institutionell utveckling, inklusive politisk analys och planering, för att stärka utvecklingsländernas förmåga att sköta sina skogar effektivt. Detta innefattar också framtagandet av nationella planer för skogsskötsel, som syftar till att bevara regnskogarna.

b) En hållbar skogsskötsel och -bevarande, bl a genom införande av certifiering och miljömärkning efter avtal mellan berörda parter samt via tillhandahållande av finansiering och direkta bidrag till utvecklingsländerna för att kompensera inkomstbortfall.

c) Skogsbruk i samband med utveckling av landsbygden, som också innefattar en kombination av jord- och skogsbruk, som, när det är kopplat till ett hållbart jordbruk, är ett viktigt sätt att bekämpa avskogningen genom att stabilisera jordbruket och framställa träprodukter lokalt.

Forskning, som bedrivs av institutioner i utvecklingsländerna, är ett sätt att uppnå en institutionell förstärkning. Sett i ett globalt miljöperspektiv, bedrivs forskning om sambandet mellan befolkning, fattigdom och skogsavverkning och förhållandet mellan skogsbeväxt och klimat, samt värdet av områden med biologisk mångfald och hur dessa kan bevaras.

Det är av högsta prioritet för EU att hjälpa utvecklingsländer att bevara och sköta sina egna skogstillgångar, stödja bilaterala produkter inom ett stort område, inklusive att bygga upp institutioner. EU bör vidtaga alla åtgärder för att bevara regnskogarna, inklusive att erbjuda ekonomiskt bistånd eller teknisk expertis. Det är viktigt att överväga de lokala konsekvenserna, som skydd av flodområden, förebyggande av jorderosion och återställande av exploaterade ytor, lika väl som skyddet av den biologiska mångfalden, samtidigt som man tar hänsyn till skillnaderna mellan länder. Forskning och projekt inom detta område, som sköts av frivilligorganisationer genom det gemensamma finansieringssystemet, bör få stöd. EU bör arbeta för ett effektivt genomförande av internationella skogsbruksinitiativ och -åtaganden, såsom Rio-principerna, målet ITTO år 2000 och aktionsprogrammet för regnskogarna, samt för att uppnå målet, inom ramarna för ITTA, att begränsa handeln med timmer till att endast omfatta sådant timmer som är framställt med hållbara metoder.

Särskilda förslag som skall genomföras är ett aktivt deltagande i den nya CSD-panelen, samordning med annan EU-politik för att undvika negativa följder för regnskogarna, specifika kvalitativa och kvantitativa indikatorer som skall användas för aktiviteten i fråga, att uppmuntra deltagande från lokalbefolkningen, att utveckla buffertzoner, där det behövs för att åstadkomma återhämtning och en ökad användning av ett gemensamt system för utbyte av expertis och samordning av arbetsmetoder.

INTERNATIONELLA HANDELSFRÅGOR⁽¹²⁾

Den andra aspekten på de internationella aktiviteterna berör handeln. En serie diskussioner ägde rum samtidigt och sammanfördes för en sammanställning när FN:s kommission för hållbar utveckling sammanträdde i april 1995. Förhandlingar inom ramen för "Helsingfors-processen" i Europa om kriterier och indikatorer för ett hållbart skogsbruk har sin grund i behovet av samarbete mellan alla Europas länder i frågor som skogsminskning och behovet av sammanhang på internationell nivå. "Montreal-processen" handlar också om kriterier och indikatorer.

Man kan bara hoppas att dessa olika diskussioner kommer att leda till att internationellt överenskomna regler om hållbart skogsbruk antas, och att dessa också innefattar en överenskommen metod för att certifiera hållbar skogsskötsel. En möjlig utveckling inom detta område är Skogsskötselrådet (Forest Stewardship Council, FSC), som är en metod för att certifiera dem som certifierar. FSC ackrediterar certifieringsorganisationer för att kunna garantera äktheten i det de säger. En annan möjlig utvecklingslinje, som utforskas nu, är att använda ISO för att sätta upp en standard.

Föredraganden tror att det inte är en fråga om att bevara miljön på bekostnad av världshandelssystemet. Världshandeln bidrar till den globala välfärden, inklusive den som finns i utvecklingsländerna, och skapar resurser som behövs för att ta itu med miljöproblemen. Det är därför kortsiktigt att tänka i banor som importförbud eller kontroller som medel för att minska avskogningen eller andra restriktiva handelsåtgärder för att minska användningen av sållsynt ädelträ. Konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter (Convention on International Trade on Endangered Species, CITES) finns redan och hur som helst ligger den största orsaken till avskogning i att skogsmark tas i anspråk för jordbruk. Det är fattigdomen och den desperata kampen för att komma ur fattigdomen som ligger bakom den obegränsade exploateringen och förstöringen av boplatser på andra kontinenter. Att ta bort eller begränsa utsikterna för försäljning och en långsiktig marknad för timmer skulle ta bort ett viktigt incitament för att plantera träd och öka trycket att ta skogsmark i anspråk för andra ändamål, och därigenom öka skogsförstöringen.

Vägen framåt är att sträva efter att identifiera och genomföra handels-anknutna incitament för en hållbar skogsskötsel, och att utveckla metoder för att utvärdera i hur hög grad de arter, som det bedrivs handel med, är hotade, snarare än att sätta in heltäckande restriktioner på importen av timmer från regnskogarna.

I de fall där det finns tydliga bevis på dumpning av trävaror, har EU tillgång till regler för hur man skall handskas med dumpning, inklusive att använda anti-dumpnings-skatter och möjligheten att vidtaga juridiska åtgärder mot landet i fråga.

INSTITUTIONELL ORGANISATION

Den permanenta skogsvårdskommittén (Rådets beslut 89/367/EEG) har för närvarande ansvar för:

- att upprätthålla den ömsesidiga informationen mellan medlemsstaterna och kommissionen,

- en rådgivande roll för att definiera och genomföra vissa gemensamma skogsbruksåtgärder (skydd, skogsplantering)
- att samordna nationell skogsbrukspolitik med målet att upprätta kriterier och indikatorer för en hållbar skogsskötsel, och
- att ställa i ordning och formulera EU:s ställningstagande på en internationell nivå.

Kommitténs roll bör utvidgas till att också omfatta eko-certifiering, åtgärder för växtskydd, fortplantningsmaterial och till och med forskning om skogsbruk för att kunna bli det viktigaste instrumentet för att samordna skogsbrukspolitiken.

Det räcker inte att olika huvudpersoner deltar dag för dag i skogsbrukssektorn. För att få dessa mer engagerade vore det önskvärt att skapa en rådgivande kommitté, liknande dem som redan finns inom jordbrukssektorn. Denna kommitté skulle kunna avspegla frivilligorganisationer, som finns inom träsektorn, inklusive dem som är inblandade i det första skedet lika väl som organisationer med miljöintressen.

En annan möjlig utveckling är att förbättra en sammanhängande databas om skogsbruk, spridd över hela Europa. Kommissionen är för närvarande engagerad i att ta fram ett europeiskt system för information och kommunikation (förordning 1615/89, ändrad av förordning 400/94), som kommer att ha fyra huvuddelar:

- statistik om tillgångar och skogsbruksprodukter, som grundar sig på den information som för närvarande finns i medlemsstaterna,
- den socio-ekonomiska strukturer i skogsbrukssektorn, baserat på information från medlemsstaterna,
- gemenskapsåtgärder inom skogsbruket, och
- nationell skogsbrukspolitik.

Införandet av EFICS har fördröjts av många praktiska problem, och det är därför viktigt att snarast genomföra rejäla diskussioner inom skogsbrukssektorn om att använda den europeiska skogsdatabasen, vilken kommer att ge EU den information som behövs för att bibehålla en varaktigt hållbar skötsel av skogstillgångarna inom EU.

Det har föreslagits⁽¹³⁾ att en särskild enhet, en s.k. "skogsbrukscell" skulle inrättas vid kommissionen för att ägna sig åt skogsbruksfrågor. Föredragande instämmer inte i detta förslag. Som det har betonas genom hela detta betänkande har skogen så många funktioner, och den berör därför så många olika områden. Det är ingen lösning att skapa en separat enhet som bara ägnar sig åt skogsbruk. Man bör snarare sträva efter att förbättra samordningen bland kommissionens tjänster och i högre grad integrera skogsbruket i annan politik.

DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN

Den rättsliga grunden bör beslutas pragmatiskt i enlighet med de mål vi vill uppnå, i samband med ämnet. Föredragande förstår, att alla de mål som anges i detta betänkande och alla de detaljerade åtgärder som föreslås, både internt inom EU och på en internationell nivå, skulle kunna genomföras på nu existerande rättslig grund. Det finns därför inget behov av att ändra de befintliga rättsliga grunderna.

FINANSIERING FÖR EUROPAS SKOGSBRUK

Föredragande erinrar om, att EU kan komma att utvidgas till 25 medlemsstater inom de närmaste fem åren, och att den politik som föreslås också måste vara ekonomiskt genomförbar. Precis som skogsskötseln i grunden är medlemsländernas ansvar, är finansieringen också det. De åtgärder som föreslås i detta betänkande relateras bara till EU:s kostnader. Om alla rekommendationer i rapporten genomförs, skulle kostnaderna uppgå till:

Skydd av skogstillgångar: 10 miljoner ecu per år

Skogsbränder

- förebyggande: 250 miljoner ecu under 5 år

- återplantering: 500 miljoner ecu under 5 år

Att bevara den biologiska

mångfalden: 3 miljoner ecu per år

Åtgärder för den

allmänna miljön: 10 miljoner ecu per år

Ökning av värdet hos

skogstillgångarna: 500 miljoner ecu under 5 år

AVS-länderna: 400 miljoner ecu under 5 år

Genomsnittlig årlig

kostnadsökning: 353 miljoner ecu per år

Dessa pengar skulle behöva tas från rubrik 3 i budgetberäkningarna (inrikespolitik) och, för AVS, från rubrik 4 (Externa aktioner).

SLUTSATS

Europaparlamentet anmodar kommissionen att, i enlighet med artikel 138b i Maastrichtfördraget, lägga fram ett förslag till rådet som avspeglar de tankar som förs fram i detta betänkande.

(1) (1)Större rapporter sedan 1988 innefattar: MUNTINGH A2-394/88 (handel med timmer), CARVALHO CARDOSO A2-109/89 (olika åtgärder för skogar i gemenskapen), SANTOS A3-0231/90 (bevarandet av de tropiska regnskogarna), MUNTINGH A3-181/90 (skydd för ekologin i de tropiska regnskogarna), VALDEVERDE LOPEZ A3-0223/92 (skydd mot nedsmutsning av atmosfären), SANTOS LOPEZ A3-0242/92 (skydd mot eld), MUNTINGH A3-0024/92 (världskonventionen för skydd av skogar), van

- PUTTEN A3-0304/93 och A4-137/95 (skydd för tropiska skogar), PARTSCH A3-0115/94 (skydd för de europeiska skogarna)
- (2) (2) Alla fakta kommer från FN:s ekonomiska kommission för Europa
- (3) (3) Som har nämnts tidigare, måste en rapport från parlamentet vara i enlighet med regel 50 i arbetsordningen. Denna regel säger uttryckligt, att subsidiaritetsprincipen måste respekteras.
- (4) (4) Ämnet "Att skydda skogen mot nedsmutsning i atmosfären" diskuterades i rapporten av VALVERDE LOPEZ (A3-0223/92)
- (5) (5) Följande förslag kommer från idéer som föreslagits av Europaparlamentet i SANTOS LOPEZ rapport (A3-242/92). Ett stort antal av de förslag som förs fram i denna rapport står dock i strid med subsidiaritetsprincipen. Gemenskapen kan till exempel inte, som föreslagits, ta ansvar för att bekämpa bränder (ändringsförslag 17). Gemenskapen kan göra mycket, men inte i praktiken gå ut och bekämpa bränder i ett medlemsland. Den kan inte heller inrätta interventionsstyrkor (ändringsförslag 20), utbilda jordbrukare eller jordbruksarbetare (ändringsförslag 21), förbättra brandbekämpningsutrustning för brandstationer (ändringsförslag 21) eller befatta sig med straffrättslig lagstiftning (ändringsförslag 25). Dessa områden skall varje enskilt medlemsland svara för.
- (6) (6) Om man utgår från att gemenskapen bidrar med 1 000 ecu per hektar återplanterad skog och över 100 000 hektar per år (en femtedel av den skogsareal som varje år förstörs av skogsbränder), skulle ett belopp på 500 miljoner ecu behövas över en femårsperiod.
- (7) (7) PARTSCH-rapporten om bränskande åtgärder för att rädda det europeiska skogsbruket (A3-0115/94) behandlar detta ämne.
- (8) (8) Se resolution H2 från Helsingfors-konferensen.
- (9) (9) Många av de idéer som förs fram här, föreslogs i CARVALHO CARDOSO-rapporten om en serie kommissionsförslag om skogsbruk (A2-109/89)
- (10) (10) Se BALDARELLIs rapport (A4-0101/95)
- (11) (11) Många av de idéer som framförs här är hämtade från MUNTINGHs rapport om behovet av en konvention för att skydda skogen (A3-0024/92) och van PUTTENS rapporter om skyddet av regnskogen (A3-0304/93 och A4-137/95). Föredragande håller dock inte med om att en eko-märkning bör införas ensidigt av EU, i avvaktan på en internationell överenskommelse.
- (12) (12) Handelsfrågor behandlades i MUNTINGHs rapporter (A2-394/88 och A3-181/90), SANTOS rapport (A3-0231/90) och, nu senast i van PUTTENS rapport om skyddet av regnskogarna (A4-0137/95), som förordar handelsregleringar för att gynna bevarandet av skogen.
- (13) (13) En motion om en resolution av Collins m fl, om bevarande och utveckling av skogen (B4-0128/95)

Bilaga I:

FÖRSLAG TILL RESOLUTION (B4-0051/94) i enlighet med artikel 45 i arbetsordningen från Ephremidis och Theonas om bränder i Grekland

Europaparlamentet utfärdar denna resolution med beaktande av följande:

- A. Tiotusentals hektar skogs- och odlingsmark har förstörts av bränder, i synnerhet på Lesbos, Samos, Kreta, Peloponnesos och Evia.
- B. Avsaknaden av eller otillräcklig infrastruktur för förebyggande av bränder och brandsläckning har bidragit till skadornas omfattning.
- C. En betydande del av djurbeståndet (får, getter och bin) har utrotats.
- D. Det program för återplantering som startat är mycket långsamt.
- E. Tusentals jordbrukare står inför akuta finansiella svårigheter efter att deras jordbruk har förstörts.
- F. Bränderna har haft en mycket allvarlig inverkan inte endast på den grekiska ekonomin både med avseende på jordbruk och turism, utan även - huvudsakligen - på ekosystemet.
- G. Skadeverkningarna ökar den nuvarande belastningen på miljön i de områden som drabbats och förvärrar deras ytterst allvarliga ekonomiska och sociala problem, i synnerhet på öar och i randområden.
1. Parlamentet uppmanar kommissionen att omgående bevilja de anslag som behövs för att fullt ut kompensera offren för de skador som de drabbats av,
2. uppmanar kommissionen att godkänna ett särskilt program för att återställa och utveckla de områden som drabbats samt införa ett modernt brandskyddssystem och anskaffa teknisk utrustning.

Bilaga II:

FÖRSLAG TILL RESOLUTION (B4-0186/94) i enlighet med artikel 45 i arbetsordningen från FernándesAlbor om allmänhetens deltagande i återplantering av skogsområden som förstörts av bränder

Europaparlamentet utfärdar denna resolution med beaktande av följande:

- A. De miljöskador som Sydeuropa drabbats av som följd av de senaste skogsbränderna är omfattande.
- B. De förstörda områdena får inte bli ödemark på grund av den gradvisa försämring av miljön som detta skulle innebära.
- C. Återplantering är den enda lämpliga och rationella metoden för att bekämpa den ökenspridning som orsakats av de senaste skogsbränderna.
- D. De omfattande områden på flera tusentals hektar som förstörts kan återplanteras korrekt endast genom allmänhetens aktiva deltagande.
1. Parlamentet uppmanar den stora allmänheten att spela en aktiv roll i återplantering av de tusentals hektar skogsmark som nyligen förstörts av bränderna,
2. efterlyser främjande av kampanjer för att medvetandegöra och sporra allmänheten i brandhärjade skogsområden att aktivt delta i återplanteringen,
3. uppmanar medlemsstaterna att tillhandahålla verktyg för att medborgarna skall kunna delta i återplantering av den skogsmark som ödelagts av bränder, genom att bland annat utnyttja finansiellt stöd från Europeiska unionen,
4. rekommenderar i synnerhet att åtgärder bör vidtas för att involvera skolelever i denna kampanj.

► Bilaga III:

FÖRSLAG TILL RESOLUTION (B4-0462/94) i enlighet med artikel 45 i arbetsordningen från Sánchez García för Gruppen Europeiska radikala alliansen om skogsstrategi på Kanarieöarna

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sitt initiativ med avseende på utarbetandet av en gemenskapsstrategi för skogssektorn, och

med beaktande av följande:

Hänsyn måste tas till bio-geografin i den kanariska övärlden.

Kvantiteten av och kvaliteten på de skyddade områdena på Kanarieöarna - i synnerhet ekosystemen i skogarna - är av internationell vikt för Europeiska unionen, åtminstone dess återverkningar på vattenreserverna, dess betydelse för erosionsskyddet och stadsbefolkningens rekreatiönsbehov,

Parlamentet

kräver att kommissionen betraktar Kanarieöarna som ett känsligt skogsområde,

ger kommissionen i uppgift att studera möjligheten att placera ett skogsobservatorium i den kanariska övärlden, varifrån den kan påbörja sitt arbete med observation, bevarande och förvaltning.

► YTTRANDE

(artikel 147 i arbetsordningen)

från budgetutskottet

till utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

Föredragande: Gianfranco Dell'Alba

Vid sammanträdet den 21 februari 1995 utsåg budgetutskottet Gianfranco Dell'Alba till föredragande.

Vid sammanträdet den 4 juni 1996 behandlades förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet antog utskottet samtliga slutsatser enhälligt med en nedlagd röst.

Följande var närvarande vid omröstningen: Tillich (tf. ordförande), Porto (vice ordförande), Dell'Alba (föredragande), Böge, Christodoulou (suppleant för Bébéar), Dührkop Dührkop, Fabra Vallés, FabreAubrespy, Rusanen (suppleant för Theato), Tappin och Wynn.

BAKGRUND

Skogarna har med tiden blivit produktionsinstrument för landsbygdens utveckling och uppfattas som en av de viktigaste komponenterna för miljö och regionalplanering .

Efter utvidgningen av Europeiska unionen omfattar skogssektorn en yta av 129,8 miljoner hektar (41,5 % av den totala ytan), varav 46,9 miljoner hör till den privata sektorn. Skogsproduktionen representerar 1% av BNP (1991). Skogsbruket sysselsätter omkring 2,8 miljoner människor. Genom Finlands anslutning till EU har det ekonomiska underskottet inom denna sektor eliminerats.

Det förslag till yttrande som nu läggs fram av föredraganden syftar främst till att förbereda Europaparlamentets ståndpunkt om en intern EU-politik för skogssektorn - en handlingsstrategi.

DEN INSTITUTIONELLA OCH RÄTTSLIGA RAMEN FÖR EU:s ÅTGÄRDER

Skogssektorn är både i medlemsstaterna och Europeiska unionen splittrad på olika behöriga organ och administrativa strukturer.

Detta innebär en splittring av bestämmelser och åtgärder både på nationell nivå och gemenskapsnivå, oberoende av deras natur (rättsliga, skattemässiga åtgärder, stimulansprogram). De flesta åtgärder som vidtas direkt eller indirekt till förmån för skogssektorn har haft karaktären av en mer eller mindre strukturerad punktinsats, och har ofta inspirerats av närliggande motiveringar (strukturkris inom jordbruket, politik för energikontroll, program för jordbruksutveckling, miljöpolitik).

Därför kan man inte tala om en sammanhängande skogspolitik i Europeiska unionen, trots alla de senaste årens ansträngningar. EU:s åtgärder för skogssektorn beslutas för närvarande från fall till fall, utan att man har kunnat få ett samlat och sammanhängande angreppssätt som skulle leda till en självständig skogspolitik inom gemenskapen.

EU:s åtgärder inom skogssektorn (utom utrikespolitik) har följaktligen utvecklats efter såväl den gemensamma jordbrukspolitiken (rubrik 1 i budgetplanen) som efter interna politiska riktlinjer, särskilt inom miljöpolitiken och forskningen (rubrik 3 i budgetplanen) och stödprogrammen för landsbygdens utveckling inom ramen för stärkandet av den ekonomiska och sociala sammanhållningen (rubrik 2 i budgetplanen).

Det första programmet för åtgärder inom skogssektorn i gemenskapen som antogs av kommissionen år 1989 var ett första steg mot en systematiserad och sammanhängande strategi för denna sektor: de prioriterade inriktningarna som kommissionen föreslog vid denna tidpunkt var vid denna tid skogsplantering på jordbruksmark, utveckling och uppvärdering av skogar i landsbygdensområden, skydd av skogar och diverse kompletterande åtgärder som skapandet av en permanent skogskommitté, och ett "korrek"program. Handlingsprogrammet antogs emellertid inte i

den formen av rådet.

DEN FINANSIELLA OCH BUDGETMÄSSIGA RAMEN FÖR ÅTGÄRDER INOM SKOGSSEKTORN

Splittringen av befogenheterna, frånvaron på gemenskapsnivå av en

sammanhängande och integrerad strategi när det gäller att definiera handlingsmål och åtgärder, har fått återverkningar på den finansiella och budgetmässiga ramen.

I dag är det möjligt att fastställa följande huvudområden för gemenskapsåtgärder inom skogssektorn:

Rubrik 1 i budgetplanen: Två av tre program som gäller kompletterande åtgärder för den gemensamma jordbrukspolitiken som beslutades år 1992 är de främsta ansvariga för gemenskapsutgifter inom denna rubrik till förmån för skogssektorn. Gemenskapsbiståndet till skogsåtgärder inom jordbruket (B1-5012) och programmet som gäller produktionsmetoder som är kompatibla med miljöskyddskraven och naturvården (B1-5011) har genom ett avtal som upprättats mellan kommissionen och medlemsstaterna, beviljats ett flerårigt anslag under perioden 93-97 på respektive 1 324 miljoner ecu och 5 047,6 miljoner ecu (avtal som upprättas utanför den antagna förordningen). För närvarande kan man av genomförandet av dessa två program förutspå ett underutnyttjande av medel mot slutet av perioden 1993-1997 i storleksordningen - 1.567 miljoner ecu för jordbruksmiljöprogrammet och -367 miljoner ecu för besöksprogrammet, i förhållande till det anslagna beloppet. Ett sådant underutnyttjande av medel är förvånande, vilket föredraganden i jordbruksutskottet noterar, om man tar hänsyn till att Europaparlamentet oupphörligen begär förstärkning av anslag som är avsedda att stödja kompletterande åtgärder för den gemensamma jordbrukspolitiken inom skogssektorn. (Avdelning B 2A.d - sista strecksatsen). I själva verket skulle detta vara ett resultat av en bristande anpassning av systemet med samfinansiering i gemenskapsbudgeten (75% regioner mål 1 och 50 % andra regioner) i förhållande till manöverutrymmet i de nationella budgetarna, som befinner sig i ett förberedelseskede för EMU, och av en eventuell godtycklig förvaltning genom de nationella administrationerna som gynnar den offentliga sektorn i förhållande till den privata sektorn i skogsbranschen. En balansräkning från kommissionen över tillämpningen av dessa program, som skall presenteras under året 1997 (Art. 10 i förordning 2078/92 och Art. 8 i förordning 2080(92) kommer att klargöra situationen och göra det möjligt att bättre uppskatta de anpassningar som behöver göras i dessa program.

Rubrik 2 i budgetplanen: Skogssektorn har hittills dragit fördel av strukturfondernas ingrepp enligt gemenskapsstödrådet (mål 1 och 5a och 5b). För perioden 1989-1993 har skogssektorn från regioner med mål 1 a enligt gemenskapsstödrådet fått ett anslag som är större än 380 miljoner ecu. För den nya perioden av programmering av strukturfonderna (1994-1999) planeras ett belopp om 416 miljoner ecu till förmån för skogs- och miljösektorn från regionerna i mål 1 och 545 miljoner ecu för regioner som tillhör mål 5b. Denna sektor antas likaså få dra fördel av gemenskapens samfinansiering enligt LEADER-initiativet och för nyskapande och övergångsåtgärder inom strukturfondernas ram.

Rubrik 3 i budgetplanen: Splittringen i budgettäckningen inom detta område är, återigen, regel. Rubrik 3 omfattar såväl program som till sin natur borde betraktas som åtföljande instrument för den gemensamma jordbrukspolitiken (så är fallet med åtgärder som syftar till att skydda skogen mot luftföroreningar och bränder (B2-515) liksom utgifter för ramprogrammet för forskning och miljöpolitik (skogsbruk).

Tabellen i bilaga tar hänsyn till utfallet av budgetposterna och utnyttjandet av anslag sedan 1994 (rubrik 1 och 3 i budgetplanen).

Splittringen i budgetposter som omfattar utgifter för skogssektorn är i själva verket regel. Genom att utesluta poster som rör EU:s externa strategi för (de tropiska) skogarna, kan man konstatera att summan av de åtgärder som antagits för närvarande omfattar såväl rubrik 1 i budgetplanen (den gemensamma jordbrukspolitiken) som rubrik 2 (strukturfonderna) liksom rubrik 3 i budgetplanen (inre politik).

Frånvaron av en ekonomisk eller teknisk sammanfattning gör det svårt att göra en fördjupad utvärdering i termer av kostnads-intäktsanalys. Rapporten över verkställandet av ett handlingsprogram i gemenskapen som antogs år 1989 omfattar bara en del av det totala antalet beslutade gemenskapsåtgärderna. Denna situation är i sig uttryck för bristande samordning och organisation inom EU i skogsfrågor. Enligt rapporten EUROFOR⁽¹⁾ och föredraganden från jordbruksutskottet lär EU inom denna sektor ha investerat mer än en miljard ecu under de sista tio åren.

NÅGRA FÖRSLAG

I en Europeisk union med 15 länder har betydelsen av skogssektorn tilltagit. Den förestående utvidgningen till länderna i Centraleuropa kommer att ytterligare förstärka denna betydelse.

Föredraganden anser att skapandet av en verklig skogspolitik endast kommer att utvecklas på gemenskapsnivå om medlemsstaterna uppfattar en sådan som förenlig med deras egna intressen. Men väsentliga skillnader i tillämpning tycks föreligga mellan de olika medlemsstaterna. Detta medför att man måste finna ett samförstånd på ett antal nyckelpunkter så att en sammanhängande och integrerad metod tillämpas för olika åtgärder inom skogsområdet. Det borde likaså bidra till att rationalisera användningen av skogstillgångarna, att undvika slöseri och koncentrera de ekonomiska medel och budgetmedel som står till buds.

Tre prioriterade huvudinriktningar skulle kunna anges: Främjandet av en samstämmig skötsel av kulturarvet som skogstillgångarna innebär och mångfalden i skogens funktioner, uppvärdering av EU:s skogsbestånd, som för närvarande inte beaktas, skydd av skogen och utveckling av dess rikedomar. Förstärkningen av speciella program för skydd mot bränder, särskilt de som gäller förebyggande åtgärder, borde också tas i beaktande. För närvarande kan man konstatera att ansökningarna till program som gäller kampen mot bränder är 3 eller 4 gånger högre än de disponibla anslagen.

Föredraganden, som önskar rationalisera utgifterna och följa en linje av öppenhet i budgetfrågor, föreslår följande:

- Utgifterna som rör de båda programmen om skydd av skogen mot luftförorening (förordning nr 2157/92) och mot bränder (förordning nr 2158/92) bör skrivas in i budgeten under rubrik 1 i budgetplanen. I programmet om bränder bör den del som gäller förebyggande åtgärder förstärkas. Ett sådant förslag skulle vara förenligt med metoden som hittills följts för denna typ av åtgärder (en integrerad del av kompletterande åtgärder för den gemensamma jordbrukspolitiken och som bidrar till landsbygdens utveckling). Det skulle göra det möjligt att möta det ökade behovet av anslag som beräknats för de kommande åren, utan att ge avkall på annan inre politik och att dra nytta av den stora marginal för redan existerande manöverutrymme inom ramen för rubrik 1 i budgetplanen.

- Kommissionens förslag bör läggas fram efter redovisning av resultaten från en kostnads-intäktsanalys för samtliga åtgärder för skogssektorn som finansierats över EU:s budget sedan början av 1990-talet (reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, reformen för strukturfonderna, ramprogrammet för forskning etc.), särskilt vad gäller kostnaderna för besöksprogrammet som alternativ till eller kompensation för obrukad åkermark (i vilken utsträckning kan skogen fungera som en alternativ sektor i förhållande till träda, till utvidgning och till utveckling av vissa jordbruk som dirigeras mot icke livsmedelsproducerande sektorer?), liksom tillämpningen av alla kompletterande åtgärder.

- Kommissionen bör snabbt lägga fram en rapport över anledningarna till förseningen i verkställandet av de kompletterande åtgärder som antogs år 1992 och påbörjades redan år 1993 och lägga sammanhängande förslag vad gäller anpassningen av dessa för att uppnå större effektivitet.

- Kommissionen bör stödja förbättrandet av det befintliga statistiska systemet för att fastställa en verksam form för samarbete och koordinering mellan medlemsstaterna. En sådan förbättring bör göra det möjligt att stabilisera kontoplanerna och strategierna för åtgärder.

På dessa villkor anholder budgetutskottet om att jordbruksutskottet ersätter punkterna 26 och 27 i förslaget till resolution med följande SLUTSATSER:

Klargörandet av EU:s åtgärder inom skogssektorn och förstärkningen av en integrerad och samordnad strategi kräver en rationalisering av utgiftsposterna i Europeiska unionens budget.

För detta ändamål bör kommissionen innan man lägger fram lagförslaget, tydliggöra följande aspekter:

- Identifiering av de olika strategierna inom gemenskapen för skogssektorn och poster som ger upphov till budgettäckning av unionens utgifter för skogssektorn, åtföljda av motsvarande angivna belopp.

- Utvärdering av EU:s handlingsplaner inom skogssektorn, särskilt vad gäller tillämpningen av de tre program som är i kraft angående kompletterande åtgärder, förtida uttag, miljö och besogning) och för skogarna (B2-515), och därvid fästa uppmärksamheten på resultaten från en kostnadsintäktanalys.

I syfte att åstadkomma en sammanhängande skogspolitik för gemenskapen bör kommissionen vinnlägga sig om en öppen budgetpolitik och föreslå omorganisation av nuvarande budgetpresentation för handlingsprogram inom skogssektorn. Det visar sig följaktligen nödvändigt att inom rubrik 1 i budgetplanen samla alla utgifter som i dag finns under rubrik 3 i budgetplanen och som till sin natur avspeglar tillämpningen av åtgärder som hör till den gemensamma jordbrukspolitiken eller åtgärder för landsbygdens utveckling (t.ex. skydd av skogstillgångar, bränder - förebyggande åtgärder och besogning - miljöåtgärder etc.).

I detta sammanhang finns det anledning att påminna om att den budgetomläggning som planeras fordrar revidering av täckningen för riktlinjerna som fastställdes vid Edinburgh-mötet.

Tillämpligheten i kommissionens förslag kommer att vara betingad av förbättringen av det befintliga statistiska systemet.

.BILAGA I

Sammanställning av huvudutgifterna för skogssektorn

(exklusive strukturfonderna) (1)

miljoner ecu

1994

1995

1996

Beräknade anslag

Genomförande

Beräknade anslag

Genomförande

Beräknade anslag

Genomförande

B1-5010B1-5011B1-5012B2-515

207 203 81 19

89,5 224,2 83,2 15,4

273 779 263 22

125 485 149 22

238,01.438,0388,0 23,5

(2) (2) (2)

(1) Källa budget 1994, 1995 och 1996

(2) Enligt denna rapport- varningssystem - nr 5/96, är det utgifterna för Österrike, Finland och Sverige för åtgärder inom jordbruksmiljösektorn som inte har kunnat utföras som beräknat före utgången av föregående budgetår, som är anledning till att en utbetalning i slutet av maj var högre än beräknat. För hela budgetåret, borde budgetutfallet emellertid förbli lägre än det beslutade anslaget.

(1) ()Rapport om skogssektorn i Europaunionens 12 länder, finansierad av Europaparlamentet.

Y T T R A N D E

(artikel 147 i arbetsordningen)

från utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik

till utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

Föredragande: Mikko Rönnholm

Vid sammanträdet den 20 maj 1996 utsåg utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik Mikko Rönnholm till föredragande.

Vid sammanträdena den 30 maj och den 11 juni 1996 behandlades förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet antog utskottet samtliga slutsatser enhälligt.

Följande deltog i omröstningen: von Wogau (ordförande), Metten och Katiforis (vice ordförande), Rönnholm (föredragande), Areitio Toledo, Barton (suppleant för Harrison), Berès (suppleant för Moscovici), Billingham, de Brémond d'Ars, Carlsson, Cassidy, Caudron, Christodoulou, Cox (suppleant för Riis-Jørgensen), Alan J. Donnelly, Ewing, García Arias, Gasòliba i Böhm, Hendrick, Hoppenstedt, Kestelijn-Sierens, Konrad, Langen, Larive, Lindqvist, Lulling, Miller, Murphy, Peijs, Pérez Royo, Randzio-Plath, Rapkay, Read, de Rose, Secchi, Tappin (suppleant för Glante), Thyssen, Torres Marques, Watson och Wibe (suppleant för Kuckelkorn).

Utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik diskuterade vid sitt sammanträde den 11 juni 1996 förslaget till betänkande som utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling lämnat på eget initiativ om Europeiska unionens skogsbrukspolitik. Utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik beklagar att utskottet inte konsulterades i detta ämne som är nära relaterat till utskottets arbete. Det uppmanar därför utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling att ta hänsyn till följande ekonomiska och industripolitiska aspekter av skogsbrukspolitiken:

Skogsindustrin spelar en betydande roll i samband med utvecklingen av produkter som bidrar till medborgarnas välbefinnande i det moderna samhället. Pappersprodukter utgör till exempel en grundläggande nödvändighet i dagens samhälle.

Skogsindustrins årliga produktion (inklusive tillverkning av trä och träprodukter, tillverkning av papper och pappersprodukter, tryckning, utgivning och industrier som är nära förbundna med dessa) uppgår till ungefär 260 miljarder ecu (1993) i Europeiska unionen. Trä är dessutom en viktig råvara för andra industrier (till exempel för den kemiska industrin) och är, efter vattenkraft, en av de mest betydelsefulla formerna av förnyelsebar energi.

Skogsindustrin sysselsätter ungefär 5 miljoner människor i Europeiska unionens 15 medlemsländer. Full uppmärksamhet bör därför ges skogsindustrins sysselsättningsdimension, och dess framtida potential att skapa sysselsättning. Sysselsättningshänsyn måste bli en integrerad del av skogsbrukspolitiken.

Europeiska producenter inom skogsindustrin utsätts för internationell konkurrens, både på internationella och inhemska marknader, särskilt från nordamerikanska och ryska producenter. Unionen bör samordna sina ståndpunkter angående skogsbruket bättre så att den kan spela en roll i de internationella handelsförhandlingarna. Den europeiska skogsindustrins konkurrenskraft måste säkerställas med sikte på en förbättring av sysselsättningsituationen.

Europeiska unionen bör koncentrera sig på att harmonisera konkurrensvillkoren och utveckla en sammanhängande strategi för skogsindustrin och pappersindustrin. Virkesproduktionen bör istället bygga på principen hållbar skogsskötsel och marknadsekonomiska principer och vara befriad från subventioner som kan snedvrída konkurrensen. Detta mål uppnås inte bäst genom skapandet av en gemensam, centraliserad skogspolitik, utan genom att samordningen av de enskilda medlemsstaternas skogsbrukspolitik förbättras.

Inget av övervägandena ovan emotsäger principen om hållbar skogsskötsel, en princip som måste förbli ledande för utnyttjandet av skog överallt.

Utskottet för ekonomi, valutafrågor och industripolitik har studerat förslaget till betänkande från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling och föreslår följande ändringar, som avser skogar som exploateras kommersiellt snarare än andra typer av skogar, till exempel turist- eller miljöskyddsområden:

ÄNDRINGSFÖRSLAG 1

Stycke Ba (nytt)

Ba. Skogarnas viktigaste funktioner är ekonomisk användning, skydd och rekreation. Dessa användningsområden utesluter inte varandra, utan erfarenhet har visat att utanför naturvårdsområden kan dessa ändamål uppfyllas samtidigt på ett framgångsrikt sätt inom samma skogsområde.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 2

Stycke Bb (nytt)

Bb. Skogarna producerar råmaterial till träförädlingsindustrin, vars årliga produktionsvärde i Europeiska unionen är över 250 miljarder ecu och den är en viktig arbetsgivare på många områden. Detta råmaterial används också, förutom till träförädlingsindustrin, inom till exempel den kemiska industrin och till energiproduktion, där virke är en av de viktigaste förnyelsebara resurserna.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 3

Stycke A a

a) Den skall erkänna skogens olika funktioner, såsom att den absorberar koldioxid, **är en råmaterialkälla för olika industrier**, är en virkeskälla, **dess roll i bevarandet av den biologiska mångfalden, och dess betydelse som en allt värdefullare del av miljön, allt inom ramen för en hållbar skogsskötsel.**

ÄNDRINGSFÖRSLAG 4

Stycke A d

d) Hänsyn till skogsbruket skall tas inom övriga politikområden, **och andra politiska områden såsom sysselsättnings-, miljö- och regionalpolitik måste integreras med skogsbrukspolitiken.**

ÄNDRINGSFÖRSLAG 5

Avsnitt B andra stycket

Övergripande mål: att bevara och förbättra skogsresurserna samt den biologiska mångfalden på global, nationell, regional och lokal nivå, **med sikte på att uppnå en hållbar skogsskötsel.**

ÄNDRINGSFÖRSLAG 6

Avsnitt B tredje stycket punkt 1 d

d) Att säkerställa **hållbar skogsskötsel**, som innefattar en anpassning av skogsutnyttjandet till marknadens behov, **genom att utnyttja de råmaterial som skogen producerar**, och genom att utnyttja skogen för turism, rekreation och andra syften som inte är relaterade till virke.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 7

Avsnitt B punkt 1 stycke de (nytt)

de) Virkesproduktion bör främst bygga på marknadsekonomiska principer, inte på subventioner och regleringar, som skulle kunna snedvrída konkurrensen. En del bestämmelser, till exempel angående skogsskötsel och återplantering kan emellertid vara nödvändiga för att yttre förhållanden, som till exempel den biologiska mångfalden, bevaras.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 8

Avsnitt C punkt 3

3. Utöver samordning av nationella åtgärder **kan medlemsstater samarbeta på särskilda områden där åtgärder av enskilda medlemsstater inte är tillräckligt**; dessa områden avser bevarande av skogsresurser, skydd mot skogsbränder, bevarande av den biologiska mångfalden, miljöfrågor samt hur skogsresursernas värde kan höjas.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 9

Avsnitt C punkt 4

4. För att **bevara** skogsresurserna krävs forskningsprogram om skadeorsaker (insekter/sjukdomar), förstärkt övervakning av växtskyddet, ökad samordning med andra åtgärder som kan orsaka skador, deltagande av ägare, icke-statliga organisationer och jakträttsinnehavare i åtgärdsprogram som finansieras gemensamt av EU och medlemsstaterna samt en avsevärd ökning av det ekonomiska stöd som anges i förordning (EEG) nr 2080/92.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 10

Avsnitt C punkt 10

10. Planer bör utarbetas för att främja möjligheten att i ökad omfattning använda virke i byggnadsindustrin och övrig industri; stöd bör ges för att bidra till (4 ord utgår) utnyttjande av virke i energiproduktionen; främjandet av återvinning bör samordnas med övriga politikområden så att virkesförbrukningen inte minskar.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 11

Avsnitt D punkt 17 sjunde strecksatsen a (ny)

- överföring av modern teknik och kunskap till utvecklingsländer för att förhindra skogsskador och särskilt för att undvika ökenspridning

ÄNDRINGSFÖRSLAG 12

Avsnitt E punkt -18a (ny)

-18a. EU bör spela en aktiv roll i de internationella handelsförhandlingarna i skogsbruksfrågor. Unionen bör samordna målen med skogsbruket bättre, så att hänsyn tas till dessa mål i den generella handelspolitiken.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 13

Avsnitt E punkt 21a (ny)

21a. Unionen bör aktivt bidra till rättvisa handelsregler för skogsindustriprodukter, och undvika konstgjorda, protektionistiska handelshinder.

ÄNDRINGSFÖRSLAG 14

Avsnitt H punkt 25

25. Med hänsyn till en eventuell utvidgning av unionen till 25 stater måste varje åtgärd som föreslås kunna finansieras. Skogsförvaltning är ett grundläggande ansvar för medlemsstaterna och det är även finansiering och EU:s **subventioner till skogsbrukssektorn bör inte öka.**

ÄNDRINGSFÖRSLAG 15

Avsnitt H punkt 27

(*utgå*)

ÄNDRINGSFÖRSLAG 16

Avsnitt H punkt -IIa (ny)

-IIa. br kommissionen att för parlamentet presentera en kommuniké om skogsindustrin, som undersöker skogsindustrins nuvarande tillstånd och konkurrenskraft, baserat på kriteriet hållbar skogsskötsel.

YTTTRANDE

(artikel 147 i arbetsordningen)

från utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd

till utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

Föredragande: Guido Viceconte

Vid sammanträdet den 2 december 1995 utsåg utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd Viceconte till föredragande.

Vid sammanträdena den 31 oktober och 28 november 1995 behandlades förslaget till yttrande.

Vid sammanträdet antog utskottet samtliga slutsatser enhälligt.

I omröstningen deltog: Collins (ordförande), Jackson, Dybkjær, K. Jensen (vice ordförande), Santini (suppleant för Viceconte (föredragande), Aparicio (suppleant för Apolinário), Boe, Breyer, Cabrol, Diez de Rivera, Eisma, Fitzsimons, Florenz, González Alvarez, Graenitz, Hulthén, Jouppila (suppleant för Rovsing), Kuhn, Lange (suppleant för Whitehead), Lannoye, Liese (suppleant för Schleicher), Myller (suppleant för Waddington), Olsson, Poggiolini, Pollack, van Putten, Roth-Behrendt, Rynnänen (suppleant för Pimenta), Spencer (suppleant för Oomen-Ruijten), Schnellhardt, Trakatellis, Virgin och White.

Europeiska unionens nuvarande verksamhet beträffande skogsområdet

Utarbetandet av en skogspolitik inom Europeiska unionen stöter på två hinder: a) Romfördraget som även efter översynen i Maastricht inte ger utrymme för en sådan politik (artiklarna 3 och 43), b) subsidiaritetsprincipen som gäller inom detta område, i synnerhet skogssektorn (skogsskötsel). Med hänsyn till detta har gemenskapens verksamhet inte kunnat utvecklas på skogsområdet utom i förbindelse med andra delar av gemenskapspolitiken och då utifrån dessa sektorers målsättning, som exempelvis jordbrukspolitik (artikel 43), konkurrensolitik (artikel 92), harmoniseringspolitik (artikel 100), handelspolitik (artikel 113) och miljöpolitik (artikel 130r och 130s), (artikel 235 utgör rättslig grund för alla åtgärder som inte kan genomföras inom ramen för de ovan nämnda politiska områdena).

Frånvaron av särskild rättslig grund i fördraget sammanfaller med ett starkt motstånd i en rad medlemsstater mot en gemensam politik inom skogsområdet. Detta motstånd kan jämföras med motståndet mot den gemensamma jordbrukspolitiken, i synnerhet vad beträffar skogsskötseln (skogsutvinningen) och timmermarknaden.

Trots de juridiska och politiska hindren har gemenskapen under de senaste åren vidtagit ett stort antal åtgärder till förmån för skogsvården och skogsbruket, både inom unionen och internationellt. Skogsaktionsprogrammet som antogs av rådet 1989 förlängdes och stärktes 1992 och omfattar nu i en mer sammanhängande form följande åtgärder som började genomföras 1979:

- åtgärder för att uppmuntra skogsplantering på jordbruksmark och skogsförbättring på jordbruksegendomar (förordning 2080/92); detta program är ett viktigt instrument för att, som kompletterande åtgärd inom den gemensamma jordbrukspolitiken, bidra till att gemenskapens skogsområden utökas,

- skydd mot luftföroreningar (förordning 2157/92); på grundval av denna förordning som antogs efter Genève-konventionen 1979 om luftföroreningar över gränserna, har ett gemenskapssystem för övervakning av skogens ekosystem inrättats; dessutom kontrolleras föroreningarnas inverkan på skogen inom ramen för ett internationellt övervakningsprogram som införts på grundval av Genèvekonventionen,

- skydd mot skogsbränder (förordning 2158/92); målet med åtgärderna är att identifiera orsakerna till skogsbränderna och eliminera dem samt förbättra systemen för skogsövervakning,

- bevarande av skogens genetiska resurser (förordning 1467/94); åtgärderna syftar till att samordna och främja medlemsstaternas insatser för att bevara, karakterisera, samla in och nyttja de genetiska resurserna inom jord- och skogsbruket,

- utveckling och stöd för skogar i glesbygdsområdena (förordning 1610/89, 4256/88, 867/90; åtgärderna är mycket omfattande eftersom de berör skogen på många olika sätt ekonomiskt, ekologiskt och socialt inom målområdena 1 och 5b (ny- och återplantering av skog, skydd mot skogsbränder, förbättring av skogsbrukets infrastruktur, förbättring av skogsavverkning och träbehandling före uppsågning, etc.),

- europeiskt informations- och kommunikationssystem inom skogsbruksområdet (EFICS) (förordning 1615/89 och 400/94) som skall samla, samordna och behandla alla jämförbara data som har med skogssektorn och dess utveckling att göra; dessutom planeras en europeisk skogsinventering,

- utveckling av forskningen på skogsområdet; ett antal forskningsprojekt skall finansieras (t.ex. studier och skydd av skogens ekosystem, långsiktig skogsskötsel) inom ramen för det fjärde ramprogrammet för forskning 1994-1997,

- den ständiga kommittén för skogsbruk (rådets beslut 89/367/EEG); inrättandet av kommittén visar vilka juridiska och politiska svårigheter som

måste övervinnas för att genomföra en skogspolitik inom gemenskapen; förslaget att inrätta kommittén blockerades under mer än tio år av rådet; idag är kommittén det viktigaste instrumentet för samarbete och samordning mellan medlemsstaterna, och mellan medlemsstaterna och kommissionen, vad gäller alla internationella frågor och alla frågor som hänger ihop med skogsutveckling och skogsskötsel inom Europeiska unionen.

På internationell nivå har Europeiska unionen spelat en viktig roll för att samordna skogspolitiken i olika länder och unionen har gjort politiska åtaganden i vissa skogsvårdsfrågor i synnerhet genom att anta resolutionerna från ministerkonferensen i Strasbourg (1990) och deklARATIONEN från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling i Rio (1992) om vägledande principer på skogsområdet samt resolutioner från ministerkonferensen i Helsingfors (1993) om långsiktig skötsel av de europeiska skogarna och bevarande av deras biologiska mångfald.

En skogspolitik inom Europeiska unionen - framtidsperspektiv⁽¹⁾

Trots viktiga insatser har gemenskapen aldrig haft en sammanhängande och klart definierad skogspolitik. De insatser som har gjorts har varit fragmentariska och genomförts som en del av andra områden, framför allt som en del av jordbrukspolitiken.

Europaparlamentet har vid ett flertal tillfällen begärt att en självständig och integrerad skogspolitik utarbetas för gemenskapen. Även om en sådan politik verkar vara mest lämplig står många hinder i vägen: a) subsidiaritetsprincipen som begränsar gemenskapens befogenheter och som leder till att vissa områden prioriteras, b) starkt motstånd från vissa medlemsstater som inte alls tycker att en gemensam skogspolitik är nödvändig.

Enligt föredragandens åsikt gav Maastrichtfördraget miljöfrågorna en större betydelse eftersom de hädanefter måste behandlas på gemenskapsnivå. I det femte åtgärdsprogrammet för miljön erkänns också nödvändigheten av att skydda Europas skogar. Om man bortser från samordningen av medlemsstaternas nationella skogspolitik, verkar samarbete på gemenskapsnivå eller transnationell nivå vara lämpligast med tanke på att problemen med skogsförstöringen har internationella orsaker (klimatmässiga eller ekologiska orsaker, luftföroreningar, etc.). Det faktum att skogsproblemen har alltmer globala orsaker och den senaste tidens internationella utveckling på skogsområdet (konferenserna i Strasbourg, Helsingfors och Rio) bör få Europeiska unionen att se över sin målsättning och utöka sitt verksamhetsområde.

Enligt föredraganden bör Europeiska unionens strategi på skogsområdet omdefinieras så att den inte längre är beroende av ekonomiska och kommersiella hänsyn och inte heller längre genomförs endast som en del av andra politiska områden. Den nya strategin bör vara omfattande, ha egna inneboende utvecklingsmöjligheter och vara kontinuerlig. Den bör göra det möjligt att genomföra en skogspolitik som kan skapa balans mellan å ena sidan det ekonomiska utnyttjandet av skogen och å andra sidan skogens miljömässiga funktion genom en långsiktig skötsel.

Föreslagna mål och åtgärder

Skogens viktiga funktion att bevara naturen genom att skydda marken från jorderosion, stabilisera vattentillförseln, rena luften samt ge skydd åt olika biotoper, såväl flora som fauna, har länge förbisetts, och kommersiella hänsyn som utnyttjande av skogens förnybara råvaror har fått komma i första rummet.

Skogsförstöringen är fortfarande ett allvarligt problem i Europa. Det finns visserligen en mängd faktorer som bidrar till denna förstöring men det är fyra som är speciellt allvarliga: luftföroreningarna, klimatförändringen, skogsbränderna och skogsskötseln. Det verkar därför berättigat att fortsätta att stärka de åtgärder som redan vidtagits men också att planera för nya initiativ som en följd av de åtaganden som gjorts på internationell nivå. Med tanke på att Europeiska unionen måste importera 50 % av trävarubehovet bör den nya skogsstrategin också främja insatser för att plantera ny skog i syfte att skapa tillräckliga trävarutillgångar.

Luftföroreningarna har en direkt inverkan på skogens allmäntillstånd. Föroreningarna beror på många olika saker som utsläpp av kolväten, svaveloxider och kväve, ammoniakutsläpp, syralager i marken samt utsläpp av ozon och aluminium. Av rapporten som utarbetades 1995 av kommissionen och FN om de europeiska skogarnas allmäntillstånd framgår att 26,4 % av alla träd som undersökts i 32 europeiska länder visar karakteristiska förändringar (förlust av barr eller löv), en ökning med 3,8 % jämfört med året dessförinnan. Denna situation bedöms vara allvarlig och den gör att det krävs en större vaksamhet. Koldioxidhalten i utsläppen i atmosfären är högst (50 %) och dessa utsläpp är den huvudsakliga orsaken till växthuseffekten som hotar de naturliga ekosystemen och den biologiska mångfalden.

Eftersom det inte är helt klarlagt hur de olika utsläppen ensamma eller i kombination med varandra påverkar skogarna och i vilken utsträckning det finns en interaktion mellan miljöförstöring och andra faktorer som insekts- och svampangrepp, måste forskningsinsatserna öka liksom anslagen till programmen för skogsforskning. Kommissionen skall övervaka att gemenskapens direktiv verkligen genomförs vad gäller minskningen av luftföroreningarna, men den måste också anstränga sig för att samordna politiken på många olika områden (transport, energi, industri, jordbruk) för att kunna reducera utsläppen.

Dessutom måste en politisk strategi för att bekämpa koldioxidutsläppen utarbetas och tillämpas inom hela den Europeiska unionen.

Skogsbränderna är en av de viktigaste orsakerna till att skogen förstörs framför allt i Medelhavsområdet och de begränsar varje varaktigt skogsutveckling i detta område. Deras inverkan på ekologin är mycket avgörande eftersom de ger upphov till en successiv utarmning av ekosystemen genom att växt- och djurarter försvinner och jorden eroderas bort. Ungefär 500 000 hektar förstörs varje år vilket innebär att en viktig del av gemenskapens insatser för att återplantera skog går om intet på grund av bränderna.

Europeiska unionens anslagstilldelning är långt ifrån tillräcklig (70 miljoner ecu under perioden 1992-1996) med tanke på alla ansökningar som årligen lämnas in av medlemsstaterna och detta utgör ett stort hinder i arbetet.

Europaparlamentet har redan understrukit hur viktigt det är att ta itu med problemen med skogsbränderna på ett övergripande sätt eftersom de hänger ihop med många olika faktorer (turism, urbanisering, industrialisering, jordbrukets arbetsmetoder, etc.), och se till att gemenskapens olika insatser samordnas bättre sinsemellan och på nationell, regional och lokal nivå. Strukturfonderna borde användas till att finansiera omedelbar nyplantering av skog på de eldhärjade skogsytorna. Dessa insatser bör åtföljas av en intensifiering av forskningsprogrammen om preventiva åtgärder, övervakningsåtgärder och åtgärder för att bekämpa bränderna genom ökade anslag och bättre spridning av och respekt för forskningsresultaten.

Skogsskötsel har på många ställen varit detsamma som att utnyttja skogarna ekonomiskt. Förutom att jordar kalhuggits för att användas till jordbruksmark eller byggnadsmark har det extensiva industriella skogsbruket fått bestämma valet av arter utifrån deras produktivitet och avkastning på bekostnad av den naturligt växande skogen. Planteringar med en enda snabbväxande art (barrträd, exotiska träd) medför att gödsel och insektsmedel används och vattenresurserna överutnyttjas, och detta får en negativ inverkan på miljön framför allt genom att den biologiska mångfalden, habitatet, landskapets värde, jordkvaliteten och vattenregleringen hotas, vilket i sin tur kan leda till erosion och ökenspridning.

Även om skogsskötsel är en nationell eller regional angelägenhet visar den internationella samordningen på skogsolitikområdet som nyligen börjat växa fram (konferenserna i Strasbourg, Rio och Helsingfors) att erkännandet av att skogen spelar en viktig roll på många olika sätt håller på att bli viktigare än uppfattningen om att skogen enbart har en ekonomisk roll.

Inom ramen för den planerade nya skogsstrategin måste Europeiska unionen arbeta för att de undertecknade internationella åtagandena verkligen fullgörs och att medlemsstaterna respekterar dem för att på så sätt visa internationellt att unionen är fast besluten att främja en god skogsskötsel samt bevara och utveckla skogarna inom unionen och tropikerna. Unionen måste också utnyttja sitt inflytande för att få till stånd en internationell utveckling mot att Rio-deklarationen om skog tillämpas.

Slutsatser

Utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd uppmanar det ansvariga utskottet, utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling, att införliva följande slutsatser i sin resolution:

Utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentskydd:

begär att Europeiska unionen utarbetar direktiv för en ny skogsstrategi inom gemenskapen som skall ha en egen kontinuerlig utvecklingspotential grundad på principerna från Helsingforsprocessen och som skall kunna skapa en jämvikt, i harmoni med en varaktig utveckling, mellan skogens ekonomiska och miljömässiga funktion; på grund av de biologiska och socio-ekonomiska skillnaderna inom medlemsstaternas skogssektorer skall ifrågasvarande strategi respektera subsidiaritetsprincipen,

önskar att bevarandet och främjandet av skogens genetiska och biologiska resurser skall utgöra det viktigaste målet med den nya skogsstrategin och att alla berörda sektorer ansluter sig till det,

begär att insatserna för att stabilisera skogens ekosystem fortsätter på ett kontinuerligt sätt, att skogarnas allmäntillstånd undersöks i stor skala och att fler åtgärder vidtas för att plantera ny skog, minska luftföroreningarna, skydda mot och bekämpa skogsbränder samt kontrollera epidemier,

begär att åtgärder vidtas överallt där det är nödvändigt för att bekämpa jorderosion och ökenutbredning genom att utarbeta en gemenskapspolitik för att skydda marken; detta innebär att flera olika verksamhetsområden som hör ihop med jordutnyttjande och skogsplantering på hotad mark som inte enbart används för jordbruk måste samordnas;

rekommenderar att gemenskapens finansiella stöd ökas märkbart i enlighet med förordning 2080/92 vad gäller insatser för att nyplantera eller återplantera skog för att öka skogsarealen, stödja gemenskapens timmerproduktion och minska importen,

begär att stöd till nyplantering endast skall ges för att bevara redan befintlig skog och nyttiga biotoper med målsättning att den naturliga skogstypen skall få finnas kvar (långsamt växande träd, blandade arter), och att man undviker områden med snabbväxande träd av samma art eftersom detta är förkastligt ur ekologisk synvinkel, och anser att hjälpen från gemenskapen inte skall öka vad gäller produktionen av byggnadsträ,

anmodar kommissionen att inrätta ett gemenskapssystem för att skydda områden baserat på Natura 2000-programmet,

kräver att kommissionen vakar över att gemenskapens direktiv om minskning av luftföroreningar tillämpas och vidtar åtgärder beträffande normer om utsläpp inom alla berörda sektorer samt ökar anslagen i enlighet med förordning 2157/92 för att återställa skogar som skadats av föroreningar,

begär att en övergripande gemenskapspolitik för att bekämpa växthuseffekten utarbetas som har tillräckliga finansiella medel och som omfattar åtgärder för att minska koldioxidutsläppen samt åtgärder för att återplantera skog som är anpassad till de lokala växtbetingelserna för att på så vis öka möjligheterna att begränsa koldioxidhalten,

rekommenderar att budgettilldelningen i enlighet med förordning 2158/92 beträffande brandskydd för skogar anpassas till de verkliga behoven på alla nivåer i medlemsstaterna, att resursanvändningen till brandskydd från de olika strukturfonderna samordnas bättre, att gemenskapens finansiering av omedelbara återplanteringar skall vara knuten till att arter som växer naturligt på de eldhärjade ytorna planteras samt att ett gemenskapsprogram till förmån för civilförsvaret inrättas för att stärka gemenskapsarbetet vad gäller brandskydd,

begär att forskning om skogens ekosystem och om hur skogsbrukets arbetsmetoder påverkar den biologiska mångfalden främjas; dessutom bör forskningen om vilken roll luftföroreningarna spelar och andra faktorer som medverkar till skogsförstörelsen liksom preventiva åtgärder, övervakningsåtgärder och åtgärder för att bekämpa bränder intensifieras; resultatet av denna forskning skall populariseras, spridas och respekteras och anslagen som tilldelats skogsforskningsprogrammen måste öka i tillräcklig takt,

begär att miljömässiga kriterier och indikatorer för att uppskatta värdet av skadorna på skogen och deras nationalekonomiska effekter införs,

begär att en europeisk skogsinventariesystem utarbetas som liknar det bästa systemet i gemenskapen,

uppmanar kommissionen att lägga fram förslag till utarbetande av en samordnad och internationell politik med ordentliga ekonomiska resurser för att bevara de tropiska skogarna såväl kvalitativt som kvantitativt och sköta dem långsiktigt, och ge nödvändigt finansiellt bistånd och teknisk hjälp till stöd för insatserna i utvecklingsländerna att bevara och långsiktigt sköta de tropiska skogarna, samtidigt som lokala befolkningars och urbefolkningars rättigheter och behov respekteras; dessa grupper måste vara involverade från början vid planeringen av skogsprojekt och dra nytta av skogsutvecklingsprojekt,

begär att de rekommenderade förslagen innehåller föreskrifter om bestämmelser och kontroll av import av timmer genom att ett system med tillståndsbevis inrättas för trä som producerats i tropiska skogar enligt principerna om långsiktig skötsel och biologisk mångfald,

uppmanar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna fortsätta att aktivt verka för en internationell konvention om skydd och långsiktig skötsel av skog,

begär att kommissionen vidtar åtgärder för att planer och rapporter upprättas i medlemsstaterna beträffande tillämpningen av principförklaringen om skogsfrågor som undertecknades i Rio,

uppmanar kommissionen att vartannat år lägga fram rapporter om gemenskapens samlade åtgärder på skogsområdet inklusive om hur gemenskapen och medlemsstaterna lever upp till sina åtaganden från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling,

uppmanar kommissionen att utarbeta en hederskodex som grundar sig på medlemsstaternas åtaganden inom ramen för Rio-förklaringen och

Helsingfors-resolutionerna; om inte hederskodexen efterlevs skall medlemsstaterna inte kunna få anslag från strukturfonderna, anmodar kommissionen att inom sin egen organisation inrätta en avdelning med uppgift att samordna och främja åtgärder inom de generaldirektorat som är ansvariga för skogsfrågor.

uppmantar kommissionen att bidra till finansieringen av informationskampanjer riktade till allmänheten i skolor och media för att öka den allmänna insikten om miljö i allmänhet och skog i synnerhet och betona skogens betydelsen för markskydd och vattendragens vattenflöde,

uppmantar kommissionen att tillse att återplantering och naturlig förnygring av skog i medlemsstaterna håller samma takt som avverkning och skogsbränder.

(1) ()Parlamentets betänkande som ligger till grund för detta yttrande kommer att upprättas i enlighet med artikel 138b i fördraget och artikel 50 i arbetsordningen.

Senaste uppdatering: 3 maj 1999

Rättsligt meddelande